

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 585/2014*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1^Α, Αθήνα, την 6^η Φεβρουαρίου 2014, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11:00, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτριος Κυριτσάκης

Μέλη: Νικόλαος Νικολαΐδης (Εισηγητής),

Φραγκίσκος Αρμάος και

Χρυσοβαλάντου-Βασιλική Μήλλιου, λόγω δικαιολογημένου

κωλύματος του τακτικού Μέλους, Ιωάννη Αυγερινού.

Γραμματέας: Παρασκευή Α. Ζαχαριά.

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης κατ' άρθρο 6 παρ. 1 - 3 ν. 3959/2011 της ανώνυμης τραπεζικής εταιρίας με την επωνυμία «ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.», σε σχέση με την απόκτηση από αυτήν όλων των συμβατικών σχέσεων από συμβάσεις ανοίγματος τραπεζικών λογαριασμών που καταρτίστηκαν μεταξύ του υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία «Συνεταιριστική Τράπεζα Δωδεκανήσου Συν.Π.Ε.» και τρίτων και των απαιτήσεων τρίτων κατά της «Συνεταιριστική Τράπεζα Δωδεκανήσου Συν.Π.Ε.» που απορρέουν από συμβάσεις προθεσμιακών καταθέσεων.

Στην αρχή της συζήτησης, ο Πρόεδρος έδωσε το λόγο στον αρμόδιο Εισηγητή, Νικόλαο Νικολαΐδη, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 1218/5.2.2014 Έκθεσή του και πρότεινε για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά σ' αυτή, την έγκριση από την Επιτροπή Ανταγωνισμού της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης που προκύπτει από τη μεταβίβαση από το πιστωτικό συνεταιρισμό «Συνεταιριστική Τράπεζα Δωδεκανήσου Συν.Π.Ε.» στο πιστωτικό ίδρυμα με την επωνυμία «ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.» όλων των συμβατικών σχέσεων τραπεζικών λογαριασμών που καταρτίστηκαν μεταξύ του πιστωτικού συνεταιρισμού ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ και τρίτων και όλων των απαιτήσεων τρίτων κατά της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ που απορρέουν από συμβάσεις προθεσμιακών καταθέσεων.

* Από την παρούσα απόφαση έχουν παραλειφθεί, σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ.7 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 54/Β'/16.1.2013), τα στοιχεία εκείνα, τα οποία κρίθηκε ότι αποτελούν επιχειρηματικό απόρρητο. Στη θέση των στοιχείων που έχουν παραλειφθεί υπάρχει η ένδειξη [...]. Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλείφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [...]).

Με την ολοκλήρωση της ανάπτυξης της εισήγησης, η Επιτροπή προχώρησε σε διάσκεψη επί της ως άνω υπόθεσης με τη συμμετοχή του Εισηγητή αυτής, Νικολάου Νικολαΐδη, ο οποίος δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία και αφού έλαβε υπόψη την έκθεση του αρμόδιου Εισηγητή, όλα τα στοιχεία του φακέλου της ανωτέρω υπόθεσης, τις απόψεις των μελών και το ισχύον νομικό πλαίσιο,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Α.1. Έννοια της συγκέντρωσης

Κατά το άρθρο 5 του ν. 3959/2011, συγκέντρωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση κατά την οποία ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσοτέρων άλλων επιχειρήσεων, με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο. Συνεπώς, συγκέντρωση πραγματοποιείται και όταν μεταβιβάζονται συγκεκριμένα στοιχεία του ενεργητικού μιας επιχείρησης, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω στοιχεία αποτελούν το σύνολο ή τμήμα μιας επιχείρησης, δηλαδή μια επιχειρηματική δραστηριότητα με παρουσία στην αγορά, της οποίας μπορεί να προσδιορισθεί σαφώς ο κύκλος εργασιών. Η μεταβίβαση της πελατείας μιας επιχείρησης μπορεί να πληροί τα εν λόγω κριτήρια, αν αφορά στη μεταβίβαση μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας με κύκλο εργασιών στην αγορά¹.

Ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα, τα οποία λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης.

Α.2. Αξιολόγηση συγκέντρωσης – Προϋποθέσεις προληπτικού ελέγχου

Ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων προληπτικού ελέγχου συγκέντρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφοι 1 και 2 ν. 3959/2011, κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην ΕΑ μέσα σε τριάντα ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την ανάληψη υποχρέωσης για την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης, όταν ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά το άρθρο 10 ανέρχεται, στην παγκόσμια αγορά τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ευρώ και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, η καθεμία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ στην ελληνική αγορά. Σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3 α) ν. 3959/2011, «Αντί του κύκλου εργασιών λαμβάνονται υπόψη: α) Για τα πιστωτικά ιδρύματα και τους λοιπούς χρηματοοικονομικούς οργανισμούς, το συνολικό ποσό των ακόλουθων κατηγοριών εσόδων, όπως ορίζονται από τις διατάξεις του π.δ. 367/1994 (Α`

¹ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, ΕΕ 2008, C 95/01, παρ. 24. Βλ. και αποφάσεις της Ευρ. Επιτροπής M.3867, Vattenfall/Elsam της 22-12-2005, σκ.8, M.2857, ECS/IEH της 23-12-2002, σκ. 7-9 (όπου δραστηριότητες με κύκλο εργασιών στην σχετική αγορά θεωρήθηκαν 'τμήμα' επιχείρησης και, ως εκ τούτου, η απόκτησή τους αποτελούσε συγκέντρωση).

200) αφού αφαιρεθούν κατά περίπτωση, ο φόρος προστιθέμενης αξίας και οι άλλοι φόροι που συνδέονται άμεσα με τις εν λόγω παρεχόμενες υπηρεσίες και προϊόντα:

αα) έσοδα από τόκους και εξομοιούμενα έσοδα.

ββ) έσοδα από τίτλους:

- έσοδα από μετοχές, μερίδια και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης.

- έσοδα από συμμετοχές.

- έσοδα από μερίδια σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

γγ) προμήθειες.

δδ) καθαρά κέρδη από χρηματοπιστωτικές πράξεις.

εε) άλλα έσοδα εκμετάλλευσης.

Ο κύκλος εργασιών ενός πιστωτικού ή χρηματοοικονομικού ιδρύματος στην Ελλάδα περιλαμβάνει τα στοιχεία των εσόδων, όπως ορίζονται παραπάνω, τα οποία πραγματοποιεί κατά περίπτωση υποκατάστημα ή τμήμα της επιχείρησης αυτής, εγκατεστημένο στην Ελλάδα».

Η προθεσμία των τριάντα ημερών αρχίζει από την επέλευση της πρώτης από τις πράξεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.

Υποχρέωση σε γνωστοποίηση έχει: α) στις συγκεντρώσεις που οδηγούν σε συγχώνευση κατά την έννοια της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 ή σε απόκτηση κοινού ελέγχου κατά την έννοια της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν. 3959/2011, από κοινού οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στις πράξεις αυτές και β) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, το πρόσωπο ή η επιχείρηση που αποκτά τον έλεγχο στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων.

Περαιτέρω, κατά το άρθρο 8 παράγραφος 1 του ν. 3959/2011, η ΕΑ εξετάζει τη γνωστοποιούμενη συγκέντρωση, μόλις υποβληθεί η σχετική γνωστοποίηση. Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, παρ' ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά, η ΕΑ εγκρίνει τη συγκέντρωση, με απόφασή της που εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση². Το κριτήριο του ουσιαστικού ελέγχου συγκεντρώσεων επιχειρήσεων βάσει του ν. 3959/2011 διαλαμβάνει το άρθρο 7 παρ. 1, σύμφωνα με το οποίο η ΕΑ πρέπει να προνοήσει ώστε με την απόφασή της η γνωστοποιούμενη συγκέντρωση να μην περιορίζει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό τμήμα της, και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης. Η εκτίμηση αυτή της Επιτροπής Ανταγωνισμού θα πρέπει να γίνει σύμφωνα με τα κριτήρια της παρ. 2 του ίδιου άρθρου.

² Με την επιφύλαξη της παραγράφου 11 του άρθρου 8 ν. 3959/2011 (περί παράτασης της προθεσμίας) η οποία έχει εν προκειμένω εφαρμογή κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα.

Σημειώνεται ότι η παρούσα απόφαση αφορά στην αξιολόγηση της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης με βάσει τις διατάξεις ελέγχου συγκεντρώσεων στο πλαίσιο του δικαίου του ανταγωνισμού, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Ανταγωνισμού, και όχι στην αξιολόγηση των επιμέρους συμβατικών και διαγωνιστικών όρων για τη μεταβίβαση των συγκεκριμένων στοιχείων της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ.

B.1. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

Στην προκειμένη περίπτωση, με το υπ' αρ. 77/07.01.2014 έγγραφό του, το πιστωτικό ίδρυμα με την επωνυμία «ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.» (εφεξής και «ALPHA» ή «γνωστοποιούσα»), γνωστοποίησε, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρ. 6 ν. 3959/2011, στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (εφεξής και «ΓΔΑ») την από 08/12/2013 «Σύμβαση Μεταβίβασης» (εφεξής «η Σύμβαση»), μεταξύ του ιδίου και του πιστωτικού συνεταιρισμού υπό ειδική εκκαθάριση με την επωνυμία «Συνεταιριστική Τράπεζα Δωδεκανήσου Συν.Π.Ε.» (εφεξής και «ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ»), με την οποία συμφωνείται να μεταβιβαστούν από το δεύτερο στο πρώτο

- όλες οι συμβατικές σχέσεις τραπεζικών λογαριασμών που καταρτίστηκαν μεταξύ του πιστωτικού συνεταιρισμού ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ και τρίτων,
- όλες οι απαιτήσεις τρίτων κατά της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ που απορρέουν από συμβάσεις προθεσμιακών καταθέσεων και
- όλες οι υποχρεώσεις έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλων (επιστροφή προκαταβολών έναντι της αύξησης συνεταιριστικού κεφαλαίου), όπως κατωτέρω αναλύεται.

Προ της Σύμβασεως, η ALPHA, με την από 08.12.2013 γραπτή δήλωσή της προς την Τράπεζα της Ελλάδος (εφεξής και «ΤτΕ»)³, συναίνεσε στη μεταβίβαση των ως άνω περιουσιακών στοιχείων για την απόκτηση των οποίων είχε υποβάλει την καλύτερη πρόταση (υψηλότερο αντάλλαγμα) στη διαγωνιστική διαδικασία που διεξήγαγε η ΤτΕ σχετικά σύμφωνα με το άρθρο 63 Δ του ν. 3601/2007, όπως κατωτέρω αναλύεται.

B.2. Η Σύμβαση

Σύμφωνα με το άρ. 1 της Σύμβασης μεταβιβάζονται από την ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ στη γνωστοποιούσα:

- *«όλες οι συμβατικές σχέσεις από συμβάσεις ανοίγματος τραπεζικού λογαριασμού ταμειυτηρίου, όψεως, τρεχούμενου ή/και άλλου συναφούς με αυτούς λογαριασμούς*

³ Κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρ. 63Δ ν. 3601/2007, το οποίο, μεταξύ άλλων, προβλέπει ότι: «...3. Το προς η μεταβίβαση πρόσωπο συναινεί με πρότερη έγγραφη δήλωση του προς την Τράπεζα της Ελλάδος στην προς αυτό μεταβίβαση και στο αντάλλαγμα που καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4. Η δήλωση αυτή αποτελεί εκτελεστό τίτλο για την αξίωση του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος κατά του προς η μεταβίβαση προσώπου στο καθοριζόμενο αντάλλαγμα». Η ALPHA προσκόμισε στην ΓΔΑ τη σχετική, με ημερομηνία 08/12/2013, γραπτή δήλωση προς την ΤτΕ, στην οποία δηλώνει ότι συναινεί στη μεταβίβαση και παράλληλα βεβαιώνει τη φύση των μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων, την αξία τους και το προς καταβολή αντάλλαγμα.

που καταρτίστηκαν μεταξύ της Συνεταιριστικής και τρίτων μέχρι τη θέση της σε εκκαθάριση»⁴,

- «οι απαιτήσεις τρίτων κατά της Συνεταιριστικής που απορρέουν από συμβάσεις προθεσμιακών καταθέσεων, οι οποίες καταρτίστηκαν έως τη θέση της Συνεταιριστικής σε εκκαθάριση, για καταβολή κεφαλαίου και δεδουλευμένων τόκων έως την ανάκληση της άδειας, όπως και η υποχρέωση απόδοσης των φόρων για τους δεδουλευμένους τόκους. Οι μεταβιβαζόμενες απαιτήσεις αυτές καθίστανται αμέσως απαιτητές ανεξάρτητα από τη συμφωνημένη στις οικείες συμβάσεις προθεσμία. Δεν μεταβιβάζονται απαιτήσεις για οφειλόμενους μετά την ανάκληση της άδειας τόκους» και
- «οι υποχρεώσεις (ήτοι επιστροφή προκαταβολών έναντι της αύξησης κεφαλαίου όπως αναφέρεται στην απόφαση της ΕΜΕ 14/4/8.12.2013) έναντι των επενδυτών λόγω της συμμετοχής τους στην αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου της Συνεταιριστικής, η οποία εγκρίθηκε κατά την υπ' αριθμόν 659/3.10.2013 Συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς».

Η αξία των μεταβιβαζόμενων συμβατικών σχέσεων εκτιμήθηκε προσωρινώς⁵ (με ημερομηνία αποτίμησης την 30/09/2013) ότι ανέρχεται € 255.137.000⁶. Κατά το άρθρο 4 της Σύμβασης, η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ οφείλει να παραδώσει στην ALPHA, χωρίς χρονική καθυστέρηση, κάθε αναγκαίο στοιχείο, σύμφωνα με την οικεία τραπεζική πρακτική, για την περιγραφή και εξατομίκευση των μεταβιβαζόμενων κατά τα προηγούμενα άρθρα, σε ηλεκτρονική και έγχαρτη μορφή. Σύμφωνα με το άρθρο 5 «το οφειλόμενο από την ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ αντάλλαγμα για τη μεταβίβαση των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων ανέρχεται σε ποσό [...]».

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 3 της Σύμβασης, η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ υποχρεούται να παραδώσει στην ALPHA στοιχεία για δικαιώματα, δεσμεύσεις κάθε είδους βάρη που υφίστανται επί των μεταβιβαζόμενων κατά τα προηγούμενα άρθρα στοιχείων, βάσει δικαιοπραξίας, δικαστικής απόφασης ή πράξης διοικητικής αρχής. Σύμφωνα με τη Σύμβαση, η μεταβίβαση των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων δεν θίγει τα δικαιώματα, δεσμεύσεις και κάθε είδους βάρη που υφίστανται επ' αυτών⁷.

⁴ Βλ. άρθρο 1 παρ. 1 της Σύμβασης, στο οποίο επίσης αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι «Ειδικά μεταβιβάζονται οι απαιτήσεις των δικαιούχων των λογαριασμών για καταβολή κεφαλαίου και δεδουλευμένων τόκων σύμφωνα με τους όρους των οικείων συμβάσεων, όπως και η υποχρέωση απόδοσης των φόρων για τους δεδουλευμένους τόκους. Εντολές πληρωμής, πιστωτικές ή χρεωστικές, με αναφορά σε κάποιον από τους παραπάνω λογαριασμούς που είχαν δοθεί αλλά δεν είχαν εκτελεστεί έως την ανάκληση της άδειας εκτελούνται πλέον από την ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ. Επιταγές που αναφέρουν ως πληρώτρια τράπεζα την Συνεταιριστική (δηλαδή επιταγές που σύρονται επί λογαριασμών τους οποίους τηρούν καταθέτες της Συνεταιριστικής στη Συνεταιριστική) θεωρούνται ότι αναγράφουν ως πληρώτρια τράπεζα την ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ, με όλες τις σχετικές συνέπειες και σύρονται επί των παραπάνω λογαριασμών.»

⁵ Βλ. στοιχείο ii) της σχετικής απόφασης υπ' αριθ. 14/4/08.12.2013 της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης της ΤτΕ.

⁶ Στην ως άνω απόφαση της ΤτΕ η προσωρινή αξία των μεταβιβαζόμενων καταθέσεων ανερχόταν στις 30.09.2013 σε 255.137.000 ευρώ. Στη μεταγενέστερη υπ' αριθ. 14/5/8.12.2013 απόφαση της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης της ΤτΕ, η εν λόγω αξία αναθεωρήθηκε σε 255.201.898 ευρώ, [...]. Μετά από σχετικό ερώτημα της ΓΔΑ, η ALPHA αναφέρει ότι, σύμφωνα με το άρ. 63Δ του 3601/2007, η ακριβής και οριστική αποτίμηση της αξίας των μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων θα πραγματοποιηθεί εντός εξαμήνου από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης της ΤτΕ.

⁷ Επίσης, τυχόν αξιώσεις των δικαιούχων των μεταβιβαζόμενων απαιτήσεων κατά της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ διατηρούνται στο μέτρο που δεν ικανοποιούνται από τη μεταβίβαση των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων.

B.3. Ιστορικό Συμφωνίας

Δυνάμει της Απόφασης της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της ΤτΕ που ελήφθη κατά την υπ' αρ. 97/08.12.2013 Συνεδρίασή της⁸, ανακλήθηκε η άδεια για την ίδρυση και λειτουργία της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ⁹, λόγω ανεπάρκειας ιδίων κεφαλαίων και αδυναμίας αυξήσεως τους, με αποτέλεσμα την εκτιμώμενη αδυναμία του πιστωτικού ιδρύματος να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του και να διασφαλίσει τα επιστρεπτέα κεφάλαια έναντι των πιστωτών του και ιδίως των καταθετών του. Αναλυτικότερα αναφέρεται ότι «η απόφαση για την ανάκληση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος και η θέση αυτού σε εκκαθάριση λήφθηκε επειδή:

α) δεδομένου ότι προς εκπλήρωση των υποχρεώσεων του εκ του άρθρου 27 του ν.3601/2007 τα ίδια κεφάλαια του πιστωτικού ιδρύματος υπολείπονταν σε ύψος κατά δέκα εκατομμυρίων πεντακοσίων ογδόντα δύο χιλιάδων ευρώ (€10.582.000), λαμβανομένης υπόψη της ανεπάρκειας των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις¹⁰

β) το ανωτέρω πιστωτικό ίδρυμα αδυνατούσε να αυξήσει τα κεφάλαια του¹¹ ώστε να αρθεί η παρούσα ανεπάρκεια τους καθώς 1) δεν τήρησε τις διαδοχικά ταχθείσες από την Τράπεζα της Ελλάδος προθεσμίες (31.8.2013 και 31.10.2013) για την αποκατάσταση της κεφαλαιακής του επάρκειας, 2) παρήλθε άπρακτη και η τελευταία παράταση που δόθηκε από την ΤτΕ για την αύξηση του συνεταιριστικού κεφαλαίου, δεδομένου ότι το ποσό των ευρώ πέντε εκατομμυρίων τριακοσίων τριάντα τεσσάρων χιλιάδων εκατόν ενενήντα επτά και πενήντα λεπτών (€ 5.334.197,50) που συγκέντρωσε το πιστωτικό ίδρυμα μέσω της δημόσιας προσφοράς νέων μερίδων δεν επαρκούσε προκειμένου να αποκατασταθεί η κεφαλαιακή επάρκεια αυτού».

Ως εκ τούτου, η αρμόδια ως άνω Επιτροπή της ΤτΕ έθεσε την ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης, ορίζοντας παράλληλα ειδικό εκκαθαριστή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 68 του ν. 3601/2007¹². Σύμφωνα με την ως άνω απόφαση, η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ «επιτρέπεται να διενεργεί μόνο τις πράξεις που υπηρετούν τον σκοπό της εκκαθαρίσεως», ενώ «ειδικώς απαγορεύεται η άσκηση όλων των δραστηριοτήτων της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν. 3601/2007»¹³.

Παράλληλα, προκειμένου να προστατευθούν οι καταθέτες της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ, η ΤτΕ κίνησε άμεσα διαδικασία μεταβίβασης όλων των συμβατικών σχέσεων από συμβάσεις ανοίγματος τραπεζικού λογαριασμού ταμειυτηρίου, όψεως/τρεχούμενου και προθεσμιακού, που καταρτίστηκαν μεταξύ της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ και τρίτων, σε έτερο πιστωτικό ίδρυμα,

Εφόσον οι μεταβιβαζόμενες Καταθέσεις υπόκεινται σε συντηρητική, αναγκαστική ή άλλου είδους κατάσχεση ή δέσμευση υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ή άλλων προσώπων, οι ανωτέρω Καταθέσεις θα μεταβιβασθούν στην ALPHA με πλήρη διατήρηση κατά το ισόποσο της ως άνω κατάσχεσης ή δέσμευσης, προκειμένου να καταστεί δυνατή η άσκηση των αντίστοιχων δικαιωμάτων των προσώπων που επέβαλαν την κατάσχεση. Βλ. άρθρο 3 της Σύμβασης Μεταβίβασης.

⁸ ΦΕΚ Β' 3105/08.12.2013.

⁹ Δυνάμει των διατάξεων του στοιχείου iv) της περίπτωσης α) και της περίπτωσης γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 3601/2007, όπως ισχύει.

¹⁰ Σύμφωνα με την Απόφαση, η ανεπάρκεια των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις βάσει των τελευταίων υποβληθέντων εποπτικών στοιχείων της 30.9.2013 στην ΤτΕ και μετά την επαναταξινόμηση τμήματος των ρυθμισμένων κατά το γ' τρίμηνο του 2013 δανείων ανέρχεται σε ποσό ευρώ είκοσι δύο εκατομμυρίων πεντακοσίων είκοσι δύο χιλιάδων (€ 22.522.000).

¹¹ Άρθρο 62 του ν. 3601/2007.

¹² Άρθρο 68 του ν. 3601/2007.

¹³ Άρθρο 11 του ν. 3601/2007.

δυνάμει της σχετικής δυνατότητας που της παρέχει η διάταξη της παρ. 1 του άρ. 63Δ του ν. 3601/2007, ως ισχύει¹⁴. Η ακριβής διαδικασία μεταβίβασης περιγράφεται στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου, σύμφωνα με το οποίο η ΤτΕ «καλεί πιστωτικά ιδρύματα ή άλλα πρόσωπα, που κατά την κρίση της και σύμφωνα με τις διαθέσιμες σε αυτήν κατά το χρόνο αυτό πληροφορίες είναι κατάλληλα για την κτήση των υπό μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων, σε άτυπη και εμπιστευτική διαδικασία υποβολής προσφορών για την απόκτηση των προς μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων. Αυτή η εκτίμηση καταλληλότητας λαμβάνει χώρα ενόψει των σκοπών του μέτρου εξυγίανσης του άρθρου 63Δ ν. 3601/2007, οι οποίοι εκτίθενται στο άρθρο 63B παρ. 1 του ίδιου νόμου. Στην εκτίμηση καταλληλότητας λαμβάνεται έτσι ιδίως υπόψη η ανάγκη διασφάλισης της εμπιστοσύνης του κοινού στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, η οποία επιτυγχάνεται κατεξοχήν με την ομαλή συνέχιση των βασικών τραπεζικών εργασιών».

Σε εκτέλεση της διάταξης αυτής, η ΤτΕ κάλεσε σε υποβολή προσφορών τα πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία έκρινε κατάλληλα για την κτήση των υπό μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων¹⁵. Αφού εξέτασε τις προσφορές των πιστωτικών ιδρυμάτων που ανταποκρίθηκαν, η Επιτροπή Μέτρων Εξυγίανσης της ΤτΕ (ΕΜΕ/ΤΕ) κατακύρωσε, με την απόφασή της κατά τη συνεδρίαση 14/08.12.2013 (θέμα 4, στοιχείο ν), τα υπό μεταβίβαση περιουσιακά στοιχεία στην ALPHA, αναφέροντας μεταξύ άλλων ότι «Ειδικότερα δε, η Επιτροπή, κατόπιν αξιολόγησης των υποβληθεισών προσφορών, κατακύρωσε τα επιλεγμένα περιουσιακά στοιχεία στο πιστωτικό ίδρυμα με την επωνυμία «ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.» το οποίο δήλωσε ήδη εγγράφως ότι αποδέχεται τη μεταβίβασή τους σε αυτό. Η εν λόγω προσφορά, η οποία έχει ήδη εγκριθεί από το Γενικό Συμβούλιο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, κρίνεται η πιο συμφέρουσα καθώς περιλαμβάνει το σύνολο των επιλεγμένων περιουσιακών στοιχείων, όπως αυτά είχαν προσδιοριστεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, προβλέπει συντομότερο χρόνο ενσωμάτωσης των επιλεγμένων περιουσιακών στοιχείων και επιτυγχάνει τις μεγαλύτερες συνέργειες, τις οποίες μάλιστα προσδιορίζει κατά τρόπο πλήρη και αναλυτικό. Επιπλέον, η εν λόγω προσφορά διασφαλίζει την ομαλή συνέχεια των τραπεζικών εργασιών που σχετίζονται με τις μεταφερόμενες καταθέσεις με την ελάχιστη δυνατή επίπτωση, διατηρουμένων μάλιστα τεσσάρων υποκαταστημάτων σε ακριτικά νησιά».

Στην ίδια απόφαση (θέμα 6, στοιχείο ii) αναφέρεται ότι το αντάλλαγμα, το οποίο θα καταβάλλει η γνωστοποιούσα για την απόκτηση των στοιχείων αυτών, θα ανέλθει σε €5.357.877, «ήτοι 2,10% επί των μεταβιβαζόμενων καταθέσεων»... Η καταβολή του ανταλλάγματος «μειώνει το κόστος εξυγίανσης του πιστωτικού ιδρύματος, σύμφωνα και με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 63B του ν. 3601/2007, όπως ισχύει. Επιπλέον κρίνεται ότι η προσφορά αυτή διασφαλίζει την ταχεία και αποτελεσματική αποκατάσταση των συναλλαγών των καταθετών»¹⁶.

¹⁴ Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται με απόφασή της να υποχρεώσει πιστωτικό ίδρυμα στη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων του προς άλλο πιστωτικό ίδρυμα ή προς άλλο πρόσωπο. Τα προς μεταβίβαση περιουσιακά στοιχεία προσδιορίζονται στην προαναφερόμενη απόφαση και μπορούν να είναι δικαιώματα, απαιτήσεις, υποχρεώσεις ή και συμβατικές σχέσεις.

¹⁵ Βλ. στοιχείο ε στην απόφαση 14/4/08.12.2013 της ΕΜΕ/ΤΕ, το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας απέστειλε επιστολή στις 06/12/2013, με την οποία γνωστοποιεί στην Τράπεζα της Ελλάδος ότι το Γενικό Συμβούλιο του Ταμείου, αφού αξιολόγησε τις προσφορές που κατέθεσαν στο Ταμείο τα πιστωτικά ιδρύματα με την επωνυμία «ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.» και «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.», αποφάσισε να χορηγήσει τη συναίνεσή του και στα δύο εν λόγω πιστωτικά ιδρύματα για την υποβολή δεσμευτικής προσφοράς στην Τράπεζα της Ελλάδος για την απόκτηση επιλεγμένων περιουσιακών στοιχείων της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ.

¹⁶ Ύστερα από σχετικό ερώτημα της ΓΔΑ, η ALPHA προσκόμισε φωτοαντίγραφο του αποδεικτικού καταβολής του οικονομικού ανταλλάγματος προς την ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ, σε εφαρμογή του άρθρου 5 της Σύμβασης.

Σε εφαρμογή των ως άνω αποφάσεων, η ΤτΕ υποχρέωσε τον ειδικό εκκαθαριστή της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ να μεταβιβάσει παραχρήμα τις απαιτήσεις των δικαιούχων των λογαριασμών για καταβολή κεφαλαίου και τόκων σύμφωνα με τους όρους των συμβάσεων (της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ με τους καταθέτες της), όπως επίσης και την υποχρέωση απόδοσης των φόρων υπέρ αυτών για τους δεδουλευμένους τόκους. Επίσης, σύμφωνα με την ΤτΕ, εντολές πληρωμής, πιστωτικές ή χρεωστικές, με αναφορά σε κάποιον από τους παραπάνω λογαριασμούς, που είχαν δοθεί αλλά δεν είχαν εκτελεστεί έως την ανάκληση της άδειας, εκτελούνται πλέον από την ALPHA. Επιταγές που ανέφεραν ως πληρώτρια τράπεζα την ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ θεωρείται ότι ανέγραφαν ως πληρώτρια τράπεζα την ALPHA, με όλες τις σχετικές συνέπειες και σύρονται επί των παραπάνω λογαριασμών.

Όσον αφορά ιδίως τις προθεσμιακές καταθέσεις, οι ως άνω αποφάσεις προβλέπουν ότι ο ειδικός εκκαθαριστής υποχρεώνεται να μεταβιβάσει στην ALPHA τις απαιτήσεις τρίτων για καταβολή κεφαλαίου και δεδουλευμένων τόκων έως την ανάκληση της άδειας της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ, όπως και την υποχρέωση απόδοσης των φόρων για τους δεδουλευμένους τόκους, ενώ οι μεταβιβαζόμενες απαιτήσεις καθίστανται απαιτητές ανεξάρτητα από τη συμφωνημένη στις οικείες συμβάσεις προθεσμία. Επίσης, διευκρινίζεται ότι δεν μεταβιβάζονται απαιτήσεις για οφειλόμενους τόκους μετά την ανάκληση της άδειας (πέραν της 08/12/2013).

Πέραν των συμβατικών σχέσεων πελατείας, μεταβιβάσθηκε στην ALPHA και η λογιστική αξία των ως άνω καταθέσεων. Ωστόσο, δεδομένης της διαπιστωμένης αδυναμίας της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ να μεταβιβάσει στην ALPHA τα 255.137.000¹⁷ ευρώ που αντιστοιχούσαν στις μεταβιβασθείσες καταθέσεις, το μεταβιβαζόμενο στοιχείο παθητικού (καταθέσεις) καταβλήθηκε στην ALPHA, από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (εφεξής ΤΧΣ), κατά τα οριζόμενα στην παρ. 13 του άρ. 63Δ ως ισχύει^{18 19}, μειωμένο κατά το ποσό του συμφωνημένου ανταλλάγματος (5.357.877 ευρώ - 2,1% επί του κεφαλαίου των μεταφερόμενων καταθέσεων)²⁰.

¹⁷ Βλ. στοιχείο ε στην απόφαση 14/4/08.12.2013 της ΕΜΕ/ΤΕ, το εγγυημένο από το ΤΕΚΕ (Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων) μέρος, σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 3746/2009, όπως ισχύει, ήταν ευρώ εκατόν δεκαεννέα εκατομμύρια εκατόν ενενήντα τρεις χιλιάδες διακόσια πενήντα πέντε (€ 119.193.255). Η απώλεια του μη καλυπτόμενου κατά τον ν. 3746/2009 μέρους των καταθέσεων πελατείας, ήταν εκτιμώμενου ύψους ευρώ εκατόν τριάντα πέντε εκατομμυρίων εννιακοσίων σαράντα τριών χιλιάδων επτακοσίων σαράντα πέντε (€ 135.943.745).

¹⁸ Σύμφωνα με την απόφαση υπ' αριθμ. 14/6/08.12.2013 της ΕΜΕ/ΤΕ: «βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 15 του ν. 4051/2012, όπως ισχύει, μέχρι την 31.12.2013 το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας θα καταβάλει το ποσό που θα κατέβαλε το ΤΕΚΕ κατά την παράγραφο 13 του άρθρου 63Δ και την παράγραφο 7 του άρθρου 63Ε του ν. 3601/2007, όπως ισχύει. Στην περίπτωση αυτή το Ταμείο αποκτά την αξίωση και το προνόμιο του ΤΕΚΕ κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 13Α του ν. 3746/2009, όπως ισχύει, κατά του υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία «ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΣΥΝ.Π.Ε.» προς απόδοση του καταβληθέντος ποσού».

¹⁹ Σύμφωνα με τη παράγραφο 12 του άρθρου 16Β του ν. 3864/2010 όπως τροποποιήθηκε από το ν. 4051/29.2.2012, το ΤΧΣ, για 22 μήνες, από την 29/02/2012, πρέπει να καλύπτει τα ποσά που θα κάλυπτε το ΤΕΚΕ στα πλαίσια της εξυγίανσης πιστωτικών ιδρυμάτων, όπως προέβλεπε η παράγραφος 13 του άρθρου 63Δ και η παράγραφος 7 του άρθρου 63Ε του Ν. 3601/2007.

²⁰ Βλ. απόφαση 14/5/08.12.2013 της ΕΜΕ/ΤΕ : η Επιτροπή Μέτρων Εξυγίανσης αποφασίζει να καθορίσει τη διαφορά μεταξύ της, σύμφωνα με τα ανωτέρω, προσωρινώς αποτιμηθείσας αξίας των μεταβιβαζόμενων στο πιστωτικό ίδρυμα με την επωνυμία «ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.» στοιχείων παθητικού του υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικού ιδρύματος «ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΣΥΝ.Π.Ε.» και της προσωρινώς αποτιμηθείσας αξίας των ομοίως μεταβιβαζόμενων στοιχείων ενεργητικού στο ποσό των ευρώ διακοσίων σαράντα εννέα εκατομμυρίων δεκατριών χιλιάδων τριακοσίων πενήντα δύο (€ 249.013.352). Το ποσό της διαφοράς αξίας των προς μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων θα καταβληθεί από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής

B.4. Η διατήρηση τεσσάρων υποκαταστημάτων της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ σε ακριτικές νήσους

Πέραν των ως άνω μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων που περιγράφονται στην Σύμβαση, σύμφωνα με την απόφαση 14/4/08.12.2013 της ΕΜΕ/ΤΕ, επισημαίνεται ότι η γνωστοποιούσα θα διατηρήσει «τέσσερα υποκαταστήματα της υπό εκκαθάριση ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ σε ακριτικές νήσους». Σύμφωνα με το έντυπο γνωστοποίησης, η προσφορά της ALPHA εμπεριείχε την επιθυμία της τράπεζας να διατηρήσει φυσική παρουσία στα νησιά Τήλος, Λειψοί, Νίσσυρος και Κάσσος προκειμένου να εξυπηρετούνται οι κάτοικοι των ακριτικών αυτών νησιών. [...].

Προς επιβεβαίωση των ανωτέρω, κατόπιν ερωτήματος της ΓΔΑ²¹, [...] ²²[...] ²³.

Σημειώνεται τέλος ότι, πέραν των ως άνω μεταβιβαζόμενων συμβατικών σχέσεων, η ALPHA αναφέρει στο έντυπο γνωστοποίησης ότι «[...]»²⁴.

B.5. Μετά την ολοκλήρωση της μεταβίβασης

Μετά το πέρας της διαδικασίας της μεταβίβασης των καταθέσεων από την ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ στην ALPHA, η ALPHA, με ανακοίνωση προς το κοινό²⁵, δήλωσε πως ολοκληρώθηκε η μεταφορά στην Τράπεζα, των καταθέσεων των πελατών της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ και πως από τη Δευτέρα 16/12/2013, ξεκινούσε η εξυπηρέτησή τους από το Δίκτυο των Καταστημάτων της ALPHA.

Για τους καταθέτες **λογαριασμών πρώτης ζήτησης** (ταμειυτηρίου, τρεχούμενοι, όψεως), η ALPHA ενημέρωσε ότι για την άμεση και απρόσκοπτη εξυπηρέτησή τους έχουν ανοιχθεί νέοι λογαριασμοί, σε αντιστοίχιση με τους λογαριασμούς που τηρούσαν στην ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ (ήτοι ίδιας μορφής και σε ίδιο νόμισμα). Στους νέους λογαριασμούς μεταφέρθηκαν τα υπόλοιπα καταθέσεων όπως αυτά είχαν διαμορφωθεί κατά την τελευταία εργάσιμη ημέρα λειτουργίας της εν λόγω Συνεταιριστικής Τράπεζας (08/12/2013).

Το υπόλοιπο των προθεσμιακών λογαριασμών (τόσο το κεφάλαιο όσο και οι δεδουλευμένοι τόκοι έως την ανάκληση της αδείας της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ) μεταφέρθηκε σε λογαριασμούς πρώτης ζήτησης, ανάλογα με την κατηγορία του δικαιούχου (ταμειυτηρίου για τα φυσικά πρόσωπα και όψεως για τα νομικά πρόσωπα). Επήλθε έτσι, συμμόρφωση με τις ανωτέρω αναφερόμενες σχετικές αποφάσεις της ΤτΕ, οι οποίες αναφέρουν ότι οι απαιτήσεις που απορρέουν από προθεσμιακές καταθέσεις «*καθίστανται άμεσα απαιτητές ανεξάρτητα από τη συμφωνημένη στις οικείες συμβάσεις προθεσμία*». Απαντώντας σε σχετικό ερώτημα της ΓΔΑ, η ALPHA επιβεβαιώνει ότι με την ολοκλήρωση της μεταφοράς των δεδομένων πελατών και λογαριασμών στα συστήματα της ALPHA, το καταθετικό προϊόν μετέπεσε σε ένα υπάρχον προϊόν της ALPHA τύπου πρώτης ζήτησεως (ταμειυτηρίου για ιδιώτες, όψεως για επιχειρήσεις)²⁶.

Σταθερότητας στο πιστωτικό ίδρυμα με την επωνυμία «ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.» σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 63Α παρ. 13 του ν. 3601/2007, όπως ισχύει.

²¹ Αρ.πρωτ. 356/14.01.2014

²² Σύμφωνα με την γνωστοποιούσα [...].

²³ Αρ.πρωτ. 730/22.01.2014.

²⁴ Στην υπ' αριθ. 730/22.01.2014 επιστολής της προς την ΓΔΑ αναφέρει ότι [...].

²⁵ Στις 16/12/2013, αναρτημένη στο διαδικτυακό της τόπο www.alpha.gr.

²⁶ Βλ στην υπ' αριθ. 730/22.01.2014 επιστολή της ALPHA, ερώτημα 9^ο.

B.6. Λόγοι πραγματοποίησης της γνωστοποιηθείσας πράξης

Κατά την ALPHA, η εν λόγω συγκέντρωση αφορά κυρίως στην προστασία των καταθετών της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ και του τραπεζικού συστήματος εν γένει²⁷. Συγκεκριμένα, η συγχώνευση διασφαλίζει την ομαλή συνέχεια τραπεζικών εργασιών που σχετίζονται με τις μεταφερόμενες καταθέσεις. Η γνωστοποιούσα σημειώνει ότι η διασφάλιση της εμπιστοσύνης των καταθετών έχει ιδιαίτερη σημασία όταν πρόκειται για γεωγραφικές περιοχές εκτός Αθηνών, ενώ ότι δια της συγχωνεύσεως, επιτυγχάνεται η διατήρηση τεσσάρων υποκαταστημάτων σε ακριτικά νησιά. Ως πλεονεκτήματα της ολοκλήρωσής της αναφέρονται [...] ²⁸ και η ανάδειξη του συστημικού ρόλου της ALPHA στην ελληνική οικονομία που απορρέει από την ταχύτητα ενσωμάτωσης των μεταφερόμενων καταθέσεων στη λειτουργική διαχείριση, με αποτέλεσμα την άμεση εξυπηρέτηση των πρώην πελατών της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ. Τέλος, η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι η ανάληψη των καταθέσεων θα παράσχει στην ALPHA τη δυνατότητα να επεκτείνει το πελατολόγιό της σε γεωγραφικές περιοχές όπου, στην παρούσα φάση, η διεϊσδυση δεν είναι βέλτιστη και με τον τρόπο αυτό να αυξήσει τα έσοδά της, χωρίς να επιβαρυνθεί με κόστος απόκτησης νέων πελατών.

Κατά την ΤτΕ, σύμφωνα με την υπ' αριθ. απόφαση της 14/4/08.12.2013 της ΕΜΕ/ΤΕ²⁹, δεδομένης της παρούσας δυσμενούς δημοσιονομικής και οικονομικής συγκυρίας στην Ελλάδα, η εμπιστοσύνη των καταθετών της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ στη σταθερότητα και την εύρυθμη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος θα κλονιζόταν από την αδυναμία πρόσβασης στις καταθέσεις τους, (ιδίως δε από την προστασία μόνον του εγγυημένου μέρους των καταθέσεων διά της παραπομπής των καταθετών στη διαδικασία αποζημίωσης του ΤΕΚΕ). Επίσης, η μεταβίβαση σε άλλο πιστωτικό ίδρυμα των επιλεγμένων υποχρεώσεων ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ κρίθηκε πρόσφορο μέτρο διασφάλισης αφενός της εμπιστοσύνης των καταθετών στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και της σταθερότητας αυτού.

²⁷ Κατά την ALPHA, διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη των καταθετών στη σταθερότητα και εύρυθμη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος, που έχει κλονισθεί με τη θέση σε εκκαθάριση της Συνεταιριστικής Δωδεκανήσου υπό τις διατάξεις του ν. 3601/2007, όπως ισχύει, και δεδομένης της παρούσας δυσμενούς δημοσιονομικής και οικονομικής συγκυρίας στην Ελλάδα.

²⁸ Ως προς την επίδραση της συναλλαγής στην μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα σημειώνει η ALPHA στο έντυπο γνωστοποίησης ότι: η συναλλαγή αναμένεται να επιδράσει θετικά στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της Alpha και να ενισχύσει την ικανότητά της να επιτύχει του στόχους και τις δεσμεύσεις του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης, περιορίζοντας την εξάρτηση της χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα και βελτιώνοντας τη δομή του ισολογισμού της. Η ανάληψη των καταθέσεων θα περιορίσει την εξάρτηση της χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα κατά [...] ποσοστιαίες μονάδες, φτάνοντας το [...] % ως ποσοστό του συνολικού ενεργητικού, ενώ η αναλογία δανείων προς καταθέσεις στην Ελλάδα θα βελτιωθεί κατά [...] ποσοστιαίες μονάδες, φθάνοντας το [...] %.

²⁹ Βλ. στοιχείο iii της Απόφασης 14/4/08.12.2013 της ΕΜΕ/ΤΕ.

B.7. Άλλες σχετικές συμφωνίες

Σημειώνεται, ότι όμοια διαδικασία μεταβίβασης των συμβατικών σχέσεων από συμβάσεις καταθέσεων έλαβε χώρα ταυτόχρονα για τις καταθέσεις των Συνεταιριστικής Τράπεζας Ευβοίας Συν.Π.Ε. και Συνεταιριστικής Τράπεζας Δυτικής Μακεδονίας Συν.Π.Ε., δυνάμει όμοιων αποφάσεων και ενεργειών της Τράπεζας της Ελλάδος (επιτροπής πιστωτικών και ασφαλιστικών θεμάτων και επιτροπής μέτρων εξυγίανσης), που ελήφθη κατά τη συνεδρίαση της 8.12.2013.

B.8. Υπαγωγή γνωστοποιηθείσας πράξης στην έννοια της συγκέντρωσης (άρθρο 5 ν. 3959/2011)

Ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων, η μεταβίβαση του συνόλου των συμβατικών σχέσεων από συμβάσεις τραπεζικών λογαριασμών που καταρτίστηκαν μεταξύ της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ και τρίτων μέχρι τη θέση της σε εκκαθάριση και των απαιτήσεων τρίτων κατά της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ που απορρέουν από συμβάσεις προθεσμιακών καταθέσεων εμπίπτει στη διάταξη του άρθρου 5 του ν. 3959/2011. Συγκεκριμένα, η μεταβίβαση των εν λόγω συμβατικών σχέσεων στην ALPHA, σε συνέχεια της προεκτεθείσας διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 63Δ του ν. 3601/2007 για τη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων (υποχρεώσεων από καταθέσεις) της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ, της από 23.03.2012 σχετικής απόφασης κατακύρωσης της ΤτΕ και της σύναψης σύμβασης μεταξύ των δύο συμμετεχουσών συνιστά συγκέντρωση κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3959/2011, η οποία συνίσταται στην απόκτηση ελέγχου σε τμήμα μίας άλλης επιχείρησης. Ταυτόχρονα, η ALPHA κατά τα ανωτέρω αναλυόμενα [βλ. κεφάλαιο Α.4] διατηρεί και λειτουργεί η ίδια και τέσσερα υποκαταστήματα της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ³⁰. Τα στοιχεία της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ, που αποκτώνται από την ALPHA, αποτελούν επιχειρηματική δραστηριότητα με παρουσία στην αγορά, της οποίας μπορεί σαφώς να προσδιορισθεί ο κύκλος εργασιών, σύμφωνα με τα κατωτέρω³¹.

Γ. ΤΑ ΜΕΡΗ

Γ.1. ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

³⁰ Ως προς τα τέσσερα εν λειτουργία καταστήματα [...]. Εντούτοις προκύπτει ότι περιλαμβάνονται στα προς μεταβίβαση περιουσιακά στοιχεία της υπό κρίση συγκεντρώσεως, καθώς: α) αναφέρονται στη σχετική Απόφαση της ΤτΕ, [βλ. αναλυτικά κεφάλαιο Α.3], β) [...]. Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι ανεξάρτητα από το πώς η ALPHA θα λειτουργεί εν τοις πράγμασι τα εν λόγω τέσσερα υποκαταστήματα (μίσθωση ή αγορά των ακινήτων), δια της υπό κρίση Σύμβασεως μεταβιβάζεται στην ALPHA **το σύνολο της πελατείας** της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ (συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων καταθέσεων που είχαν συναφθεί στα εν λόγω τέσσερα υποκαταστήματα).

³¹ Όπως προαναφέρθηκε [βλ. κεφάλαιο Β.2.3], παρότι οι καταθέσεις αποτελούν στοιχείο του παθητικού μιας τράπεζας ως υποχρεώσεις της τράπεζας προς τους αντίστοιχους καταθέτες, τα κεφάλαια των καταθέσεων χρησιμοποιούνται από την τράπεζα για χορηγήσεις και λοιπές επενδύσεις που της αποδίδουν έσοδα υπολογιζόμενα ως κύκλος εργασιών σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 10 παρ. 3 στοιχείο α) του ν. 3959/2011 (στη συγκεκριμένη περίπτωση, έσοδα από τους τόκους των δανείων που έχει χορηγήσει η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ). Βλ. *ad hoc* απόφαση Ευρ. Επιτροπής COMP/M.5363 - SANTANDER / BRADFORD & BINGLEY ASSETS, σκ. 5-8 (όπου ακριβώς η μεταφορά κατόπιν της συγκεντρώσεως καταθετικών λογαριασμών θεωρήθηκαν στοιχεία με κύκλο εργασιών που συνιστούσαν ξεχωριστή δραστηριότητα και η απόκτηση τους αποτελούσε συγκέντρωση, σε αντίθεση με άλλα στοιχεία-πχ. υποθήκες- που θεωρήθηκαν ότι δεν αποτελούσαν ξεχωριστή δραστηριότητα).

Η εταιρία φέρει την επωνυμία «ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ» (δυνάμενη να αποδοθεί (σε ξένη γλώσσα ως «ALPHA BANK A.E.)) με διακριτικό τίτλο «ALPHA BANK». Έδρα της τράπεζας είναι ο Δήμος Αθηναίων, και λειτουργεί ως ανώνυμη τραπεζική εταιρία³², προσφέροντας το σύνολο των υπηρεσιών που παρέχει η ALPHA προσφέρεται τόσο μέσα από το πανελλαδικό δίκτυο των καταστημάτων της όσο και από την υπηρεσία ηλεκτρονικής τραπεζικής (μέσω διαδικτύου, τηλεφώνου, κινητής τηλεφωνίας και 800 μηχανημάτων αυτόματης ανάληψης)³³. Η μετοχή της Τράπεζας είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών από το 1925 και κατατάσσεται σταθερά μεταξύ των εταιριών με την υψηλότερη κεφαλαιοποίηση³⁴.

Γ.1.1 Καταστατικός Σκοπός και Αντικείμενο Εργασιών

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Καταστατικού της ALPHA: «4.1 Σκοπός της Τραπέζης είναι η διενέργεια, για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή, αυτοτελώς ή σε συνεργασία, συμπεριλαμβανομένης της κοινοπραξίας, μετά τρίτων, του συνόλου, άνευ περιορισμού ή ετέρας διακρίσεως, των (κυρίων και παρεπομένων) εργασιών, δραστηριοτήτων, συναλλαγών και υπηρεσιών, που η εκάστοτε κείμενη (ημεδαπή, κοινοτική, αλλοδαπή) νομοθεσία επιτρέπει σε πιστωτικά ιδρύματα.

4.2 Για την εκπλήρωση του κατ' άρθρο 4.1 σκοπού, η Τράπεζα δύναται να διενεργεί οποιαδήποτε πράξη, εργασία ή συναλλαγή που, αμέσως ή εμμέσως, είναι συναφής, συμπληρωματική ή επιβοηθητική των κατ' άρθρο 4.1 σκοπών».

Εξάλλου, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της τράπεζας δύναται: (α) να ιδρύονται, σε οποιαδήποτε πόλη του εσωτερικού ή του εξωτερικού, ή/και να καταργούνται, υποκαταστήματα, γραφεία, μονάδες, θυρίδες ή παραρτήματα της τράπεζας και (β) να καθορίζονται οι όροι λειτουργίας, ως και η φύση και έκταση των εργασιών τους.

Γ.1.2. Εξαγορά της Εμπορικής Τράπεζας

Σημαντικός πρόσφατος σταθμός στη διαδρομή της γνωστοποιούσας, είναι η εξαγορά της Εμπορικής Τράπεζας³⁵. Την 1.2.2013 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση στην Τράπεζα του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου της Εμπορικής Τραπέζης Α.Ε. από την Credit Agricole S.A., σε συνέχεια της συμφωνίας που είχε υπογραφεί ανάμεσα στα δύο μέρη την 16.10.2012 και αφότου ελήφθησαν όλες οι απαιτούμενες κανονιστικές εγκρίσεις. Συγκεκριμένα, στις 24.12.2012, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, με την υπ' αριθμ 556/VII/2012 Απόφαση της, ομόφωνα ενέκρινε κατ' άρθρο 8 παρ. 3 ν. 3959/2011, την κατ' άρθρο 6 παρ. 1 επ. ν. 3959/2011 συγκέντρωση, δεδομένου ότι η εν λόγω γνωστοποιηθείσα εξαγορά δεν προκαλούσε σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας

³² Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2190/1920 περί ανώνυμων εταιριών, τις διατάξεις του Ν. 3601/2007 περί πιστωτικών ιδρυμάτων και τις διατάξεις των λοιπών συναφών νομοθετημάτων.

³³ Βλ. ιστοσελίδα της γνωστοποιούσας www.alpha.gr.

³⁴ Η μετοχή της ALPHA συμμετέχει σε σημαντικούς διεθνείς δείκτες όπως, μεταξύ άλλων, ο S&P Europe 350, ο FTSE Med 100 και ο FTSE4Good. Εκτός από την ελληνική κεφαλαιαγορά, η μετοχή είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου με τη μορφή διεθνών πιστοποιητικών (GDRs), και είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης εκτός χρηματιστηριακού κύκλου στην αγορά της Νέας Υόρκης (ADRs).

³⁵ Η Εμπορική Τράπεζα, η οποία ιδρύθηκε το 1886, δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελλάδα προσφέροντας ένα μεγάλο εύρος τραπεζικών προϊόντων σε ιδιώτες, μικρές, μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις. Επισημαίνεται πως ο τομέας των μικρομεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων αντιστοιχεί στο 60% των επιχειρησιακών της μεγεθών. Διέθετε κατά τον χρόνο εξαγοράς της από την ALPHA, δίκτυο 320 Καταστημάτων ενώ απασχολούσε άνω των 4.000 εργαζομένων.

του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά. Την 28.06.2013 ολοκληρώθηκε η νομική συγχώνευση δι' απορροφήσεως της Εμπορικής Τραπέζης και η δημιουργία της ενιαίας πλέον ALPHA.

Γ.1.3. Διοικητικό Συμβούλιο

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ALPHA εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων για περίοδο τεσσάρων ετών με δυνατότητα επανεκλογής. Η θητεία του Διοικητικού της Συμβουλίου, που εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 22.6.2010, λήγει το 2014 και η σύνθεση του έχει ως εξής:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ
Κωστόπουλος Ιωάννης	Εκτελεστικό Μέλος - Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
Τάνες Γ. Μηνάς	Μη Εκτελεστικό Μέλος – Αντιπρόεδρος
Ματζούνης Π. Δημήτριος	Εκτελεστικό Μέλος - Διευθύνων Σύμβουλος & C.E.O.
Φιλάρετος Σπύρος	Εκτελεστικό Μέλος - C.O.O
Θεοδωρίδης Αρτέμης	Εκτελεστικό Μέλος
Αρώνης Γεώργιος	Εκτελεστικό Μέλος
Καράκωστας Παύλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Μάνεσης Νικόλαος	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Παπαδοπούλου Ιωάννα	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αγουρίδης Γεώργιος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Βερέμης Θάνος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Καλούσης Ευάγγελος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Λύρας Ιωάννης	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Λώλος Ευάγγελος	Εκπρόσωπος Ελληνικού Δημοσίου του ν. 3723/2008
Κουτσός Ν.	Εκπρόσωπος Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας του ν. 3864/2010

Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, τα ανωτέρω πρόσωπα δεν συμμετέχουν σε Δ.Σ. άλλων επιχειρήσεων, εκτός του Ομίλου της ALPHA, που να ασκούν δραστηριότητες στην ελληνική τραπεζική αγορά ή σε κάποια από τις επηρεαζόμενες από την συγκέντρωση σχετικές αγορές

Γ.1.4. Μετοχική Σύνθεση

Την 31.12.2012, το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης ανέρχονταν σε €1.100.280.894,40, διαιρούμενο σε 734.269.648 μετοχές, εκ των οποίων 534.269.648 κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου, άυλες μετοχές, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς €0,30 και 200.000.000 προνομιούχες, ονομαστικές, άνευ δικαιώματος ψήφου στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, ενσώματες και εξαγοράσιμες μετοχές, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς €4,70³⁶. Την 6.6.2013 πραγματοποιήθηκε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της ALPHA (ύψους 4,571 δις ευρώ)³⁷, με υπερκάλυψη της απαιτούμενης ιδιωτικής συμμετοχής, η οποία είχε ως αποτέλεσμα, σύμφωνα με την γνωστοποιούσα, τη διατήρηση του ιδιωτικού χαρακτήρα της³⁸. Εκδόθηκαν και διατέθηκαν 10.388.636.364 νέες κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου μετοχές (ονομαστικής αξίας €0,30 και τιμή διαθέσεως €0,44)³⁹, εκ των οποίων το ΤΧΣ ανέλαβε διά απευθείας εγγραφής 9.138.636.364 μετοχές (ήτοι το 87,9% της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου) και οι λοιποί επενδυτές ανέλαβαν 1.250.000.000 μετοχές (ήτοι το 12,1% της αύξησης).

Κατόπιν αυτών, στις 30.6.2013, το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης ανέρχονταν σε €4.216.871.803,60 ευρώ, διαιρούμενο σε 11.122.906.012 μετοχές, εκ των οποίων:

α) 9.138.636.364 κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου, με τους ισχύοντες περιορισμούς σύμφωνα με το άρθρο 7^α του Ν.3864/2010, άυλες μετοχές, κυριότητας του ΤΧΣ ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς €0,30 ή ποσοστό 83,66% επί του συνόλου κοινών μετοχών εκδόσεως ALPHA (καθιστώντας το το ΤΧΣ το μεγαλύτερο μέτοχο της ALPHA),

β) 1.784.269.648 κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου, άυλες μετοχές (κυριότητας Ιδιωτών Επενδυτών), ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς €0,30, ή ποσοστό 16,34% επί του συνόλου κοινών μετοχών εκδόσεως ALPHA και

³⁶ Οι προνομιούχες μετοχές είχαν εκδοθεί μέσω του Νόμου 3723/2008 «Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της ελληνικής Οικονομίας» στο πλαίσιο του οποίου η ALPHA έχει προβεί σε έκδοση ομολογιακών δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου συνολικής αξίας στις 31/12/2011, 14 δις € για την κάλυψη των αναγκών της ρευστότητας της Τράπεζας. Το Ελληνικό Δημόσιο είναι κάτοχος όλων των προνομιούχων μετοχών. Οι προνομιούχες μετοχές παρέχουν δικαιώματα ψήφου στη Γενική Συνέλευση των Προνομιούχων Μετόχων στις περιπτώσεις που ορίζει ο Ν. 2190/1920, δικαίωμα παραστάσεως στη Γενική Συνέλευση των Κοινών Μετόχων της Τραπέζης και δικαίωμα αρνησικυρίας, εφόσον ο εκπρόσωπος του Δημοσίου κρίνει ότι η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης των Κοινών Μετόχων της Τραπέζης δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιωδώς τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της Τραπέζης.

³⁷ Κατ' εφαρμογή του Ν.3864/2010, της ΠΥΣ υπ αριθμ 38/09.11.2012 και σύμφωνα με τις αποφάσεις της από 16.4.2013 δεύτερης Επαναληπτικής Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της ALPHA και καλύπτοντας με αυτό τον τρόπο τις κεφαλαιακές ανάγκες του Ομίλου όπως είχαν προσδιοριστεί από την Τράπεζα της Ελλάδος σε συνολικό ύψος 4,571 δις ευρώ (Απόφαση ΕΠΑΘ/ΤΕ υπ αριθμ 53/26.10.2012).

³⁸ Επιτεύχθηκε η εκ του νόμου Ν.3864/2010 προβλεπόμενη ελάχιστη συμμετοχή ιδιωτών επενδυτών (10%) στο σχέδιο Κεφαλαιακής Ενίσχυσεως της ALPHA ώστε να περιορισθούν τα δικαιώματα ψήφου εκ των μετοχών κυριότητας του ΤΧΣ σε προκαθορισμένες στρατηγικές αποφάσεις. Ιδιώτες επενδυτές συμμετείχαν στην έκδοση νέων κοινών μετοχών συνολικού ποσού έως 457,1 εκ ευρώ μετά δικαιώματος προτιμήσεως υπέρ των υφισταμένων Μετόχων. Πρόσθετο ποσό 92,9 εκ ευρώ καλύφθηκε μέσω ιδιωτικής τοποθετήσεως σε θεσμικούς επενδυτές.

³⁹ Με την αύξηση αυτή αντλήθηκε συνολικό ύψος κεφαλαίων ποσού € 4.571 εκατομμυρίων και αυξήθηκε το μετοχικό κεφάλαιο κατά συνολικό ποσό €3.116.590.909,20 εκ του οποίου ποσό € 375.000.000,00 με καταβολή μετρητών και ποσό €2.741.590.909,20 με εισφορά εις είδος από το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας χρεογράφων κυριότητος του ίδιου και εκδόσεως του European Financial Stability Fund.

γ) 200.000.000 προνομιούχες, ονομαστικές, άνευ ψήφου, ενσώματες και εξαγοράσιμες μετοχές (κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου) ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς €4,70.

Επισημαίνεται ότι όσοι από τους ιδιώτες μέτοχους συμμετείχαν στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου για κάθε νέα μετοχή που απέκτησαν έλαβαν έναν παραστατικό τίτλο Δικαιωμάτων κτήσης Μετοχών. Συνολικά κατέχουν 1.233.503.482 Παραστατικούς Τίτλους Δικαιωμάτων κτήσης Μετοχών («Warrants»), πλήρως διαπραγματεύσιμους, ο καθένας από τους οποίους ενσωματώνει δικαίωμα αγοράς 7,41 Νέων Μετοχών κυριότητας του ΤΧΣ (σε εξάμηνη βάση για τα επόμενα 4.5 έτη στην αρχική τιμή διαθέσεως πλέον ενός ετήσιου περιθωρίου)⁴⁰. Συνέπεια της έως τώρα εξασκήσεως των εν λόγω Δικαιωμάτων από τους ιδιώτες επενδυτές, ο αριθμός των μετοχών που κατέχει το ΤΧΣ έχει μειωθεί κατά 1,95%, με αντίστοιχη αύξηση των εν κυκλοφορία μετοχών .

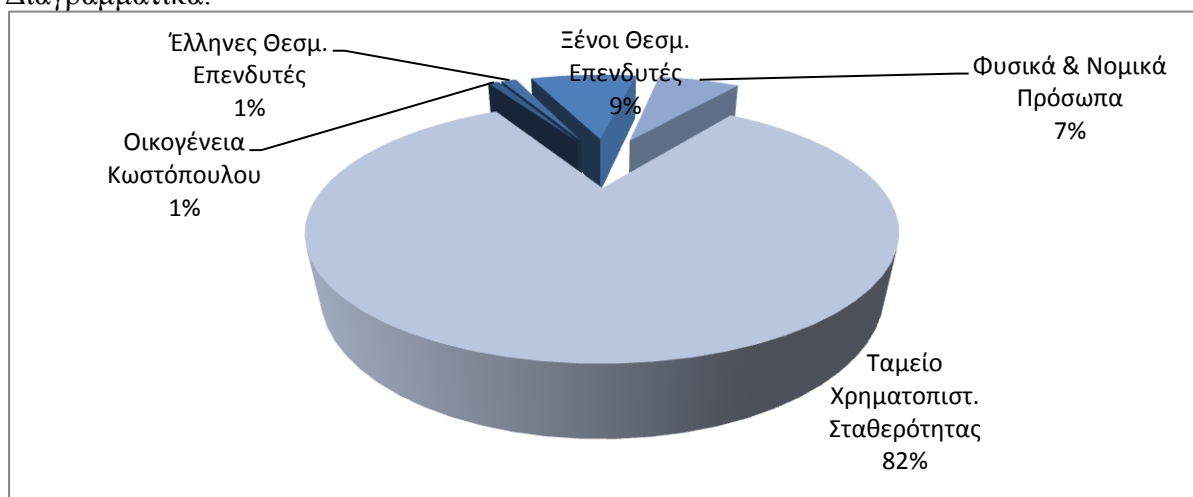
Ως εκ τούτου, στις **31.12.2013**, το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης ανέρχονταν σε €4.216.871.803,60, διαιρούμενο σε 11.122.906.012 κοινές μετοχές, εκ των οποίων⁴¹:

α) 8.925.267.781 κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου, με τους ισχύοντες περιορισμούς σύμφωνα με το άρθρο 7^α του Ν.3864/2010, άυλες μετοχές, κυριότητας του ΤΧΣ ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς €0,30 ή ποσοστό 81,71% επί του συνόλου κοινών μετοχών εκδόσεως ALPHA (καθιστώντας το το ΤΧΣ τον κυριότερο μέτοχο της ALPHA) και

β) 1.997.638.231 κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου, άυλες μετοχές (κυριότητας Ιδιωτών Επενδυτών), ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς €0,30, ή ποσοστό 16,34% επί του συνόλου κοινών μετοχών εκδόσεως ALPHA,

γ) 200.000.000 προνομιούχες, ονομαστικές, άνευ ψήφου, ενσώματες και εξαγοράσιμες μετοχές, (κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου) ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς €4,70.

Διαγραμματικά:

Σύμφωνα με την γνωστοποιούσα, η μετοχική βάση της ALPHA επί των κοινών μετοχών, πλην του ΤΧΣ, παρουσιάζει μεγάλη διασπορά και αποτελείται από θεσμικούς επενδυτές του εσωτερικού και εξωτερικού, άλλα νομικά πρόσωπα καθώς και πολλούς ιδιώτες επενδυτές. Η

⁴⁰ Βλ. σελ. 17 του υπ' αριθ. πρωτ. 8653/02.11.2012 εντύπου γνωστοποίησης συγκέντρωσης.

⁴¹ Βλ. στο υπ' αρ. πρωτ. 77/07.01.2014 έντυπο γνωστοποίησης συγκέντρωσης, σελίδα 21.

μετοχική βάση της ALPHA με στοιχεία 31.12.2013, αποτελείται από περίπου 133.000 ιδιώτες και θεσμικούς επενδυτές, ενώ η διάρθρωση σύμφωνα με τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν οι μέτοχοι είναι η εξής:

Αριθμός Μετοχών	Μέτοχοι	Πλήθος Μετοχών	%επί του συνόλου
1 έως 1.500 μετοχές	73.745	36.590.488	1,832
1.501 έως 3.000 μετοχές	19.319	43.317.938	2,168
3.001 έως 15.000 μετοχές	29.793	203.938.314	10,209
15.001 έως 30.000 μετοχές	5.446	115.316.925	5,773
30.001 έως 150.000 μετοχές	4.001	234.525.618	11,740
Περισσότ. από 150.001 μετοχές	819	1.363.948.948	68,278
ΣΥΝΟΛΟ	133.123	1.997.638.231	100%

Γ.1.5. Πιθανός έλεγχος επί της ALPHA κατά την έννοια των διατάξεων για τον έλεγχο συγκεντρώσεων

Γ.1.5.1. Δικαιώματα του ΤΧΣ στην ALPHA

Κατά το άρθρο 5 παρ. 2 του ν. 3959/2011, συγκέντρωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση κατά την οποία ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων, με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο. Ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα, τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλα, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης.

Κατά την αξιολόγηση της απόκτησης ελέγχου (αποκλειστικού ή κοινού) σε μία επιχείρηση αξιολογείται γενικά, εάν η αποκτώσα ή οι αποκτώσες επιχειρήσεις θα έχουν την δυνατότητα μετά τη συγκέντρωση να ελέγχουν τις στρατηγικές εμπορικές αποφάσεις της αποκτηθείσας επιχείρησης. Κατά την ειδικότερη αξιολόγηση λαμβάνονται υπόψη παράγοντες, όπως το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου που αποκτάται και το είδος των δικαιωμάτων που μπορούν να ασκηθούν, η συμμετοχή στα διοικητικά όργανα (γ.σ. και δ.σ.) και οι δυνατότητες επιρροής που υφίστανται εντός αυτών, η δυνατότητα εκλογής και αλλαγής του διοικητικού συμβουλίου της αποκτηθείσας, καθώς και δικαιώματα αρνησικυρίας για τις στρατηγικές εμπορικές αποφάσεις της εταιρίας (πχ. προϋπολογισμός, σημαντικές επενδύσεις, στρατηγικά επιχειρηματικά σχέδια-business plans). Η απόκτηση του ελέγχου δύναται να προκύπτει είτε *de jure* (πχ. από τις εκάστοτε ισχύουσες συμφωνίες μετόχων, τις καταστατικές προβλέψεις των εταιριών), είτε *de facto* (πχ. από την εν τοις πράγμασι άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου στις γενικές συνελεύσεις και τα διοικητικά συμβούλια των εταιριών κατά τη διάρκεια ενός σημαντικού χρονικού διαστήματος)⁴².

⁴² Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ των επιχειρήσεων (2008/C 95/01), σκ. 54 επ.

Εν προκειμένω, ως προς την δυνατότητα του ΤΧΣ να ασκεί καθοριστική επίδραση στην ALPHA προβληματισμό προκαλούν τα ακόλουθα δικαιώματά του⁴³:

i) Το γεγονός ότι το ΤΧΣ συμμετέχει με ποσοστό 83,66%⁴⁴ στο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΤΕ. Είναι, επομένως, ο πλειοψηφών μέτοχος της ALPHA.

ii) Το γεγονός ότι σε επίπεδο διοικητικού συμβουλίου, το άρθρο 10 περίπτωση β) της παρ. 2 του ν.3864/2010 προβλέπει ότι: «... ο εκπρόσωπος του Ταμείου στο Διοικητικό Συμβούλιο έχει: ... β) το δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης του ΔΣ του πιστωτικού ιδρύματος: ...ii) εφόσον η υπό συζήτηση απόφαση δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει σοβαρά τη ρευστότητα ή τη φερεγγυότητα ή των εν γένει συνετή και εύρυθμη λειτουργία του πιστωτικού ιδρύματος (όπως επιχειρηματική στρατηγική, διαχείριση στοιχείων ενεργητικού – παθητικού, κλπ.)». Προβλέπεται, επίσης, ότι το ΤΧΣ «εξετάζει κατά πόσον τα πιστωτικά ιδρύματα προς τα οποία έχει χορηγήσει κεφαλαιακή ενίσχυση και επί των οποίων εφαρμόζεται το άρθρο 7α, υλοποιούν τα σχέδια αναδιάρθρωσής τους, διασφαλίζοντας και την επιχειρησιακή τους αυτονομία»⁴⁵. Ομοίως και στη Σύμβαση μεταξύ του ΤΧΣ και της ALPHA⁴⁶ (στο εξής και «Σύμβαση ΤΧΣ- ALPHA») προβλέπεται (βλ. όρος 3.3 (γ)): «[...]».

iii) Το γεγονός ότι το ΤΧΣ έχει δικαιώματα έγκρισης επί του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης και του επιχειρησιακού σχεδίου, δεδομένου ότι τα εν λόγω σχέδια καθορίζουν τη διαχείριση της ALPHA, προκειμένου να επιτευχθεί η διασφάλιση και ενίσχυση της φερεγγυότητάς της και, συνεπώς, είναι ενδεχόμενο τα δικαιώματα αυτά να παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού των δραστηριοτήτων της κατά την έννοια του αρ. 5 του ν.3959/2011^{47 48}.

Ωστόσο, τα ανωτέρω δικαιώματα θα πρέπει να αξιολογηθούν υπό το πρίσμα των ακόλουθων παραμέτρων, πάντοτε κατά την έννοια των διατάξεων περί ελέγχου συγκεντρώσεων:

α) Όπως προβλέπεται ρητά, τόσο από το νόμο όσο και συμβατικά, τα δικαιώματα ψήφου του ΤΧΣ υπάγονται σε συγκεκριμένους περιορισμούς. Οι περιορισμοί αυτοί, σε επίπεδο γενικής συνέλευσης, σε επίπεδο διοικητικού συμβουλίου αλλά και σε επίπεδο ορισμού διευθυντικών στελεχών, φαίνεται να διατηρούν την επιχειρηματική αυτονομία της ALPHA.

Ειδικότερα, σε επίπεδο γενικής συνέλευσης, η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου του ΤΧΣ επί των ανωτέρω μετοχών υπόκειται στους περιορισμούς του άρθρου 7α παράγραφος 1 του ν. 3864/2010. Επομένως, το ΤΧΣ ασκεί στη γενική συνέλευση το δικαίωμα ψήφου μόνο για τις

⁴³ Υπενθυμίζεται ότι είναι αδιάφορο αν το ΤΧΣ πράγματι άσκησε τα ως άνω δικαιώματα ή αν σκοπεύει να την ασκήσει στο μέλλον, αρκεί ότι η δυνατότητα αυτή να είναι πραγματική: βλ. Γεν.ΔΕΕ (23.02.2006), Υπόθεση T-282/02, *Cementbouw Handel & Industrie BV κατά Επιτροπής*, Συλλ. 2006, σ. II-331, σκ. 58, καθώς και Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση ο.π., σκ. 16.

⁴⁴ Γνωστοποίηση συγκέντρωσης επιχειρήσεων άρθρου 6 ν.3959/2011, Τμήμα 4, παρ. 50 (αρ.πρωτ. 77/07.01.2013)

⁴⁵ Αρ.2 παρ. 3.

⁴⁶ Βλ. Σύμβαση Πλαισίου Συνεργασίας μεταξύ του ΤΧΣ και της Alpha Bank στις 12 Ιουνίου 2013(αρ πρωτ 7619/01.10.2013).

⁴⁷ Αρ. 6 παρ.5 Ν.3864/2010 «Το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να εκπονήσει λεπτομερές σχέδιο αναδιάρθρωσης ή να τροποποιήσει σχέδιο που έχει ήδη υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το οποίο εγκρίνεται από το Ταμείο και στη συνέχεια υποβάλλεται προς έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του Υπουργείου Οικονομικών». Βλ. και όρο 3.5 της Σύμβασης ΤΧΣ- ALPHA «[...]».

⁴⁸ Αρ. 6 παρ. 3 του ν.3864/2010. Το εν λόγω επιχειρησιακό σχέδιο ομοίως δεν έχει τεθεί υπόψη της ΓΔΑ και ακολούθως οι ειδικές προβλέψεις του δε μπορούν να ληφθούν υπόψη για την παρούσα αξιολόγηση.

αποφάσεις τροποποίησης του καταστατικού, περιλαμβανομένης της αύξησης ή μείωσης κεφαλαίου ή της παροχής σχετικής εξουσιοδότησης στο διοικητικό συμβούλιο, συγχώνευσης, διάσπασης, μετατροπής, αναβίωσης, παράτασης της διάρκειας ή διάλυσης της εταιρίας, μεταβίβασης στοιχείων του ενεργητικού, περιλαμβανομένης της πώλησης θυγατρικών, ή για όποιο άλλο θέμα απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία κατά τα προβλεπόμενα στο ν. 2190/1920 «περί ανωνύμων εταιρειών». Επισημαίνεται ότι αντίστοιχος περιορισμός των δικαιωμάτων ψήφου προβλέπεται και στη Σύμβαση ΤΧΣ – ALPHA⁴⁹. Δεν προβλέπεται, κατά συνέπεια, δυνατότητα συμμετοχής του ΤΧΣ στις αποφάσεις της γενικής συνέλευσης που τυχόν αφορούν λήψη αποφάσεων για στρατηγικά εμπορικά ζητήματα (προϋπολογισμό, επιχειρησιακό σχέδιο, επενδύσεις), καθώς και για εκλογή, αλλαγή ή διατήρηση του διοικητικού συμβουλίου της εταιρίας⁵⁰.

Σε επίπεδο διοικητικού συμβουλίου, στα στρατηγικά εμπορικά ζητήματα της εταιρίας το ΤΧΣ δύναται καταρχήν να παρεμβαίνει σε περιορισμένο και μόνο βαθμό, δεδομένου ότι ρητώς προβλέπεται εκ του νόμου ότι το ΤΧΣ θα ασκεί τα δικαιώματά του σεβόμενο την επιχειρηματική αυτονομία του πιστωτικού ιδρύματος⁵¹ και πάντως μόνο εφόσον το ζήτημα περιλαμβάνεται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης, θίγει τους καταθέτες ή/και διακυβεύει τη ρευστότητα, την φερεγγυότητα και την εν γένει συνετή λειτουργία του ιδρύματος⁵². Περαιτέρω, το ΤΧΣ περιορίζεται, καθώς στη Σύμβαση ΤΧΣ- ALPHA και κατ' αντιστοιχία με τα ρητώς προβλεπόμενα εκ του ν.3864/2010, προβλέπεται ότι η ALPHA θα εξακολουθήσει να αποφασίζει ανεξάρτητα την εμπορική στρατηγική και πολιτική (περιλαμβανομένου του επιχειρηματικού σχεδίου και του προϋπολογισμού)⁵³, ότι οι αντιπρόσωποι του ΤΧΣ και το ΤΧΣ κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους, άρα περιλαμβανομένων και των δικαιωμάτων αρνησικυρίας του ΤΧΣ, θα πρέπει να σέβονται την επιχειρηματική αυτονομία της ALPHA⁵⁴, καθώς και ότι η συμμετοχή του ΤΧΣ και των αντιπροσώπων του στα όργανα της ALPHA, η οποία αποφασίζει ανεξάρτητα, δεν μειώνει ή παρεμποδίζει την ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου⁵⁵.

Αναφορικά με το δικαίωμα του ΤΧΣ σχετικά με το διορισμό του [...] ⁵⁶, παρότι πρόκειται για σημαντικό διευθυντικό στέλεχος, συνεπώς εν πρώτοις θα θεωρούνταν δικαίωμα αρνησικυρίας κρίσιμο για την παροχή ελέγχου⁵⁷, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι πρόκειται μόνο για ένα διευθυντικό στέλεχος εκ των πολλών που στελεχώνουν την ALPHA, του οποίου το διορισμό ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ απλώς εγκρίνει, και ότι το δικαίωμα τούτο έγκρισης αυτοτελώς δεν φαίνεται υπό τις παρούσες ιδιάζουσες περιστάσεις να δίδει δυνατότητα άσκησης αποφασιστικής επιρροής στην εμπορική πολιτική της γνωστοποιούσας.

⁴⁹ Βλ. Άρθρο 3.2 της Σύμβασης ΤΧΣ- ALPHA. Βλ. και απάντηση ΤΧΣ υπ' αρ. πρωτ. 7263/19.09.2013 σελ. [...].

⁵⁰ Σημειώνεται, ωστόσο, ότι σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 7α του ν. 3864/2010, οι ανωτέρω περιορισμοί αίρονται εφόσον διαπιστωθεί, με απόφαση των μελών του Γενικού Συμβουλίου του ΤΧΣ, ότι παραβιάζονται ουσιώδεις υποχρεώσεις του πιστωτικού ιδρύματος οι οποίες προβλέπονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης ή προάγουν την υλοποίηση αυτού.

⁵¹ Βλ. άρθρο 10 παρ.2 (ε) του ν.3864/2010 και άρθρο 2 παρ.3 του ίδιου νόμου.

⁵² Βλ. Αποφάσεις Ε.Α. 549/VI/2012, *Πειραιώς/Αγροτική*, κεφάλαιο Β.1.5, καθώς και 556/VI/2012, *ALPHA/Εμπορική*, κεφάλαιο Β.1.5 (με σχετικές παραπομπές σε σχετική νομοθεσία και νομολογία). Βλ. επίσης ενδεικτικά Case No IV/M.697 - Lockheed Martin / Loral Corporation, σκ.6-8.

⁵³ Βλ. όρος 2.2 της Σύμβασης ΤΧΣ- ALPHA: «[...]».

⁵⁴ Βλ. όρος 2.4 της Σύμβασης ΤΧΣ-ALPHA: «[...]». Το ίδιο προβλέπεται και νομοθετικά (στο άρθρο 10 του ν.3864/2010).

⁵⁵ Βλ. όρος 3.3, β), iv, τελ.εδάφιο της Σύμβασης ΤΧΣ-ALPHA: «[...]».

⁵⁶ Βλ. όρος 3.3, δ), v της Σύμβασης ΤΧΣ-ALPHA: «[...]».

⁵⁷ Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση ο.π. σκ. 69.

Εξάλλου, κατ' αντιπαραβολή, η αντίστοιχη συμβατική ρύθμιση μεταξύ ΤΧΣ και της τράπεζας σε περίπτωση που η συμμετοχή ιδιωτών υπολείπεται του 10% προβλέπει ότι το ΤΧΣ έχει το δικαίωμα διορισμού, τόσο του Προέδρου όσο και του Διευθύνοντος Συμβούλου του ΔΣ, και οποιωνδήποτε άλλων εκτελεστικών μελών αυτού, ενώ έχει παράλληλα δικαίωμα διορισμού, αλλά και παύσης του Chief Risk Officer (CRO), του Chief Operating Officer (COO), του Chief Internal Auditor (CIA), καθώς και έγκρισης των όρων και προϋποθέσεων υπό τις οποίες θα διορίζονται ο Chairman of the Audit Committee και ο Chairman of the Risk Committee⁵⁸. Επομένως, ο περιορισμένος χαρακτήρας του δικαιώματος έγκρισης του διορισμού ενός συγκεκριμένου διευθυντικού στελέχους δεν φαίνεται να μπορεί να αποδώσει αυτοτελώς έλεγχο στο ΤΧΣ. Συνδέεται δε με την ανάγκη αποτελεσματικής εκτέλεσης από το ΤΧΣ των κατά το νόμο αρμοδιοτήτων εποπτείας του επί συγκεκριμένων ζητημάτων που αφορούν στην τράπεζα.

β) Η ίδρυση του ΤΧΣ έχει περιληφθεί στο από 26.05.2010 «Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής για την Ελλάδα», όπου ρητώς προβλέπεται ότι στόχος του θα είναι «η διαφύλαξη της φερεγγυότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα και κατά συνέπεια της δυνατότητάς του να στηρίζει την ελληνική οικονομία, παρέχοντας κεφάλαιο στις τράπεζες εφόσον χρειαστεί»⁵⁹. Αντιστοίχως στο ν.3864/2010 προβλέπεται ότι σκοπός του ΤΧΣ θα είναι η «διατήρηση της σταθερότητας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος μέσω της ενίσχυσης της κεφαλαιακής επάρκειας των πιστωτικών ιδρυμάτων [...] και μέσω της κεφαλαιακής ενίσχυσης μεταβατικών πιστωτικών ιδρυμάτων που συστήνονται με το άρθρο 63Ε του ν.3601/2007»⁶⁰ και ότι το ΤΧΣ θα επιτελεί το σκοπό του «προς το σκοπό προστασίας του δημοσίου συμφέροντος»⁶¹.

Όπως προαναφέρθηκε, η Τράπεζα της Ελλάδος, εφόσον διαπιστώσει αδυναμία του πιστωτικού ιδρύματος να ανακάμψει και αδυναμία λήψης εναλλακτικών μέτρων για την αποτροπή κατάρρευσης του πιστωτικού ιδρύματος⁶², τότε είτε υποχρεώνει το τραπεζικό ίδρυμα σε μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων σε άλλο πιστωτικό ίδρυμα⁶³ είτε συστήνει μεταβατικό πιστωτικό ίδρυμα που τελεί υπό τον έλεγχο του ΤΧΣ⁶⁴ είτε υποδεικνύει στο πιστωτικό ίδρυμα την υποβολή αίτησης εξυγίανσης προς το ΤΧΣ⁶⁵. Λόγοι λήψης των εν λόγω μέτρων είναι η ανάγκη διαφύλαξης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και της συστημικής αστάθειας που θα προκαλούσε τυχόν κατάρρευση των τραπεζικών ιδρυμάτων⁶⁶.

⁵⁸ Βλ. σύμβαση πρότυπο «Relationship Framework Agreement between the HFSF and [BANK] (HFSF has full voting rights/ Private sector participation less than 10%)» διαθέσιμη στο http://www.hfsf.gr/files/rfa/RFA_%20HFSF%20full%20voting%20rights.pdf Βλ. Όρος 3.3 «d) The HFSF Representatives in the Board will have the following rights: [...] v. To approve the Bank's CFO, CRO, COO and CIA and their dismissal. vi. To approve the terms and criteria used for the appointment of the Chairman of Audit Committee and Chairman Risk Committee».

⁵⁹ 26.05.2010 «Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής για την Ελλάδα» διαθέσιμο στο http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2010/pdf/ocp61_el.pdf βλ. παρ. 17-18. Αναφορικά με την συνταγματικότητα ή μη του εν λόγω Προγράμματος βλ. Απόφαση ΣτΕ 668/2012.

⁶⁰ Άρθρο 2 παρ. 1 ν.3864/2010.

⁶¹ Άρθρο 2 παρ. 5 ν.3864/2010.

⁶² Βλ. άρθρο 63B παρ.3 του ν.3601/2007.

⁶³ Βλ. άρθρο 63Δ του ιδίου νόμου.

⁶⁴ Βλ. άρθρο 63Ε του ιδίου νόμου.

⁶⁵ Σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν.3864/2010.

⁶⁶ Βλ. ιδίως άρθρο 63B παρ.2 του ν. 3601/2007.

Συνεπώς, η διαδικασία ενεργοποίησης του ΤΧΣ εφαρμόζεται ύστερα από απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδας και τα στοιχεία του πιστωτικού ιδρύματος στα οποία βασίζεται το αίτημα κεφαλαιακής ενίσχυσης υποβάλλονται και αξιολογούνται ομοίως από την Τράπεζα της Ελλάδος⁶⁷. Ο ρόλος του ΤΧΣ στο θέμα αυτό είναι πολύ περιορισμένος, με εξαίρεση την νομοθετική πρόβλεψη ότι η στρατηγική του ΤΧΣ συνολικά αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας μεταξύ του ίδιου, του Υπουργείου Οικονομικών και της ΤτΕ και συνεπώς το ΤΧΣ έχει, θεωρητικά τουλάχιστον, τη δυνατότητα να τοποθετηθεί επί των αποδεκτών της κεφαλαιακής ενίσχυσης που αποτελούν εξ αντικειμένου βασικό σημείο της στρατηγικής του⁶⁸.

Εξάλλου, η ενίσχυση της κεφαλαιακής επάρκειας, όχι μόνο της ALPHA, αλλά και όλων των ελληνικών τραπεζών μέσω του ΤΧΣ αξιολογείται ως προς τη συμβατότητά της με την εσωτερική αγορά ως κρατική ενίσχυση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή⁶⁹. Ειδικότερα, η νομική βάση για την αξιολόγηση της κεφαλαιακής ενίσχυσης είναι το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β' της ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει ότι κρατικές ενισχύσεις μπορούν να θεωρηθούν συμβατές με την κοινή αγορά όταν χορηγούνται «για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους»⁷⁰. Η Επιτροπή κατ' αρχήν θεωρεί ότι πληρούνται οι απαιτήσεις για την έγκριση κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β' της ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι οι χρηματοπιστωτικές αγορές δέχονται πίεση, και επιβεβαίωσε την άποψη αυτή αποφασίζοντας τον Δεκέμβριο του 2011 την παράταση της ισχύος μετά την 31^η Δεκεμβρίου 2011 των ανακοινώσεων περί τραπεζικού τομέα, ανακεφαλαιοποίησης και απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων και της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης⁷¹. Όσον αφορά την ελληνική οικονομία, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι «εγκρίνοντας διαδοχικά τα ελληνικά καθεστώτα στήριξης για τα πιστωτικά ιδρύματα αναγνώρισε ότι υπάρχει κίνδυνος σοβαρής διαταραχής της ελληνικής οικονομίας και ότι η κρατική στήριξη των τραπεζών αποτελεί το κατάλληλο μέσο για την αντιμετώπιση της εν λόγω διαταραχής». Επισημαίνεται, ότι στην ως άνω αξιολόγηση περιλαμβάνεται και το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης εκάστου πιστωτικού ιδρύματος.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το ν. 3864/2010, το πιστωτικό ίδρυμα στο οποίο έχει χορηγηθεί ενίσχυση της κεφαλαιακής του επάρκειας οφείλει να εκπονήσει λεπτομερές σχέδιο αναδιάρθρωσης ή να τροποποιήσει σχέδιο που έχει ήδη υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το οποίο εγκρίνεται από το ΤΧΣ και στη συνέχεια υποβάλλεται προς έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του Υπουργείου Οικονομικών⁷². Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε σειρά σχετικών ανακοινώσεων προβλέπει ρητώς ότι για την ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης χρηματοπιστωτικών οργανισμών απαιτείται η κατάθεση σχεδίου αναδιάρθρωσης, το οποίο πρέπει να περιλαμβάνει εμπεριστατωμένη διάγνωση των προβλημάτων της τράπεζας «για να επιβεβαιωθεί ή να αποκατασταθεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των μεμονωμένων

⁶⁷ Άρθρο 6 ν.3864/2010.

⁶⁸ Άρθρο 2 παρ. 5 ν. 3864/2010.

⁶⁹ Επ. Εφημ. 2012/С 359/18 21.11.2012 Κρατική ενίσχυση αριθ. SA.34824 (2012/С) (ex2012/NN) – Ανακεφαλαιοποίηση Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος από το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας,

⁷⁰ Ανωτέρω απόφαση επί της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος σελ. 19, ομοίως και Κρατική ενίσχυση αριθ. SA.34825 (2012/С) (ex 2012/NN) Ανακεφαλαιοποίηση της EFG Eurobank από το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας Επ. Εφημ. 2012/С 359/21.11.2012, σελ. 32.

⁷¹ Βλ. Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή, μετά την 1η Ιανουαρίου 2012, των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα στήριξης των τραπεζών εντός του πλαισίου της χρηματοπιστωτικής κρίσης, Επ. Εφημ. 2011 С 356/02.

⁷² Αρ. 6 παρ. 5 ν.3864/2010.

τραπεζών χωρίς εξάρτηση από κρατική στήριξη»⁷³. Όπως προαναφέρθηκε, τα Σχέδια Αναδιάρθρωσης των πιστωτικών ιδρυμάτων δεν έχουν τεθεί υπόψη της ΓΔΑ, [...] ⁷⁴.

Ανεξαρτήτως όμως του ειδικότερου περιεχομένου του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης από τις σχετικές νομοθετικές και συμβατικές προβλέψεις, διαπιστώνεται ότι το Σχέδιο αυτό είναι αναπόσπαστο κομμάτι και προϋπόθεση της ενίσχυσης της κεφαλαιακής επάρκειας των πιστωτικών ιδρυμάτων, διαδικασία η οποία διεξάγεται προς το σκοπό εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος και υπάγεται στην αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως προς την αξιολόγηση της συμβατότητάς της με την ενιαία αγορά στο πλαίσιο της νομοθεσίας περί κρατικών ενισχύσεων.

Το επιχειρησιακό σχέδιο της ALPHA, υπό το ιδίομορφο καθεστώς που αυτό συντάσσεται κατ' εφαρμογή του αρ. 6 ν. 3864/2010 διαφέρει ως προς τη φύση και τους σκοπούς του από το επιχειρησιακό σχέδιο μίας οιασδήποτε εταιρίας, διότι αποτελεί ουσιώδες στάδιο της ως άνω διαδικασίας «ενεργοποίησης» του ΤΧΣ, συντάσσεται άπαξ και συνοδεύει το αίτημα του πιστωτικού ιδρύματος για κεφαλαιακή ενίσχυση από το ΤΧΣ.

Βάσει των ανωτέρω, τα ειδικότερα δικαιώματα του ΤΧΣ περί έγκρισης του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης και τροποποίησης του επιχειρησιακού σχεδίου, δεν συνιστούν άσκηση ελέγχου και δεν λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση αυτού από την Υπηρεσία, στο βαθμό που δεν συνιστούν άσκηση δικαιωμάτων του ΤΧΣ ως μετόχου των πιστωτικών ιδρυμάτων, αλλά εντάσσονται στην ανωτέρω διαδικασία ⁷⁵.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι, κατ' εξαίρεση, και υπό τις παρούσες ιδιάζουσες περιπτώσεις, η πλειοψηφική συμμετοχή του ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της ALPHA δεν αρκεί αυτοτελώς για την παροχή ελέγχου επί της ALPHA, ενόψει, αφενός των περιορισμών στα δικαιώματα ψήφου του ΤΧΣ, και αφετέρου της διατήρησης της αυτονομίας της εν λόγω τράπεζας, όπως τα ανωτέρω αποτυπώνονται στο ν.3864/2010 και στη Σύμβαση μεταξύ του ΤΧΣ και της ALPHA. Τα ανωτέρω επιμέρους δικαιώματα του ΤΧΣ επί του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης και του επιχειρησιακού σχεδίου, δεν συνιστούν έλεγχο επί της ALPHA, στο βαθμό που υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και δεν ασκούνται από το ΤΧΣ ως μέτοχο και σε κάθε περίπτωση αξιολογούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο της νομοθεσίας περί κρατικών ενισχύσεων.

Επιπρόσθετα, επισημαίνεται ότι το ΤΧΣ είναι υποχρεωμένο νομοθετικά να διαθέσει τις μετοχές που απέκτησε εντός πενταετίας από την συμμετοχή του στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και μάλιστα σε επιχείρηση που δεν ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από το κράτος

⁷³ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα που λήφθηκαν για τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς στο πλαίσιο της τρέχουσας παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης («Η τραπεζική ανακοίνωση 2008») Επ. Εφημ. C 270 της 25/10/2008 008 παρ. 35. Βλ. και Ανακοίνωση της Επιτροπής περί της αποκατάστασης της βιωσιμότητας και αξιολόγησης των μέτρων αναδιάρθρωσης στον χρηματοπιστωτικό τομέα στο πλαίσιο της παρούσας κρίσης βάσει των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων («Η ανακοίνωση περί ανακεφαλαιοποίησης») Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 195 της 19/08/2009 σ. 9-20, παρ.4 και 7.

⁷⁴ Τα Σχέδια Αναδιάρθρωσης της ALPHA και άλλων τραπεζών ζητήθηκαν από το ΤΧΣ (αρ. πρωτ. 6316/08.08.2013), [...] (αρ. πρωτ. 6669/28.08.2013).

⁷⁵ Πρβλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση ο.π. σκ. 53, βλ. και Απόφαση Ε.Α. 549/VI/2012, Πειραιώς/Αγροτική, κεφάλαιο Β.1.5. Πρβλ. επίσης Απόφαση της Ευρ. Επιτροπής Μ.493 – Tractabel-Distrigaz (II) σκ. 11.

λαμβάνοντας υπόψη και την τήρηση των όρων ανταγωνισμού στο χρηματοπιστωτικό τομέα⁷⁶.

[...] ⁷⁷. Πράγματι, και ανεξαρτήτως του καθεστώτος ελέγχου των επιμέρους πιστωτικών ιδρυμάτων κατά την έννοια των διατάξεων για τις συγκεντρώσεις, η κατά τα ανωτέρω πλειοψηφική συμμετοχή του ΤΧΣ και ο ορισμός αντιπροσώπου σε έκαστο εξ αυτών εγείρει ανησυχίες από απόψεως ανταγωνισμού (ιδίως υπό το πρίσμα των άρθρων 1 του ν.3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ) και επιβάλλει τη θεσμοθέτηση επαρκούς πλαισίου εσωτερικής εταιρικής διακυβέρνησης σε επίπεδο ΤΧΣ, ώστε να διασφαλίζεται ο έλεγχος/περιορισμός της διάχυσης ευαίσθητων εμπορικών πληροφοριών των πιστωτικών ιδρυμάτων, μέσω του ΤΧΣ ή των εκπροσώπων αυτού, και να αποφεύγεται έτσι το ενδεχόμενο συντονισμού της επιχειρηματικής δραστηριότητας μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων όπου το ΤΧΣ συμμετέχει με πλειοψηφική μετοχική συμμετοχή.

Σε κάθε περίπτωση, σημειώνεται ότι στην υπόθεση ότι θα λάμβανε χώρα κατάρρευση των τραπεζικών ιδρυμάτων (με την ανάκληση της αδείας τους και της θέσης τους σε εκκαθάριση), τούτο πλην της διαταράξεως της συνολικής χρηματοπιστωτικής σταθερότητας (στην Ελλάδα αλλά και σε σημαντικό ίσως μέρος της ευρωζώνης), θα συνεπάγονταν και επιδείνωση των συνθηκών ανταγωνισμού σε σχέση με την υπάρχουσα κατάσταση. Και τούτο διότι για σημαντικό χρονικό διάστημα, η μόνη τράπεζα ή τράπεζες που θα υπήρχαν θα ήταν κρατικές, με αποτέλεσμα ο καταναλωτής να μην μπορεί να προσδοκά καλύτερους όρους ή τιμές που δύναται να επιφέρει η λειτουργία της ελεύθερης αγοράς και των κανόνων ανταγωνισμού.

Σημειωτέον, ότι η ως άνω αξιολόγηση ισχύει αποκλειστικά με βάση την ισχύουσα σχέση μεταξύ ALPHA και ΤΧΣ. Το ενδεχόμενο αλλαγής αυτής ήδη προβλέπεται από το ν.3864/2010 και τη Σύμβαση ΤΧΣ- ALPHA, καθώς σε περίπτωση που το ΤΧΣ αποφασίσει ότι παραβιάζονται ουσιώδεις υποχρεώσεις της ALPHA, οι οποίες προβλέπονται στο Σχέδιο Αναδιάρθρωσης ή προάγουν την υλοποίηση του, τότε τα δικαιώματα ψήφου του ΤΧΣ τρέπονται σε απεριόριστα και εφαρμόζεται αυτόματα η Σύμβαση που διέπει τις σχέσεις του ΤΧΣ με πιστωτικά ιδρύματα όπου η συμμετοχή των ιδιωτών υπολείπεται του 10%, χωρίς την ανάγκη υπογραφή νέας σύμβασης πλαίσιο⁷⁸. Επισημαίνεται, ότι στη Σύμβαση αυτή, η οποία επισυνάπτεται στη Σύμβαση ΤΧΣ-ALPHA ως Παράρτημα IV, ρητώς προβλέπονται [...] ⁷⁹ και [...] ⁸⁰, [...]. [...], αλλά και οποιαδήποτε άλλη αλλαγή νομοθετική, συμβατική ή de facto επηρεάζουσα τη σχέση ALPHA και ΤΧΣ και ιδιαίτερα το καθεστώς ελέγχου επί της ALPHA, θα πρέπει να αξιολογηθεί εκ νέου από την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Γ.1.6. Όμιλος ALPHA

⁷⁶ Βλ. άρθρο 8 του ν.3864/2010. Κατά την εκτίμηση αυτή, το ΤΧΣ δύναται να λάβει υπόψη και τις σχετικές αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού που έχουν ληφθεί κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών και αφορούν τον τραπεζικό τομέα. Σε κάθε περίπτωση, η τήρηση των όρων ανταγωνισμού θα αποτελέσει αντικείμενο και της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

⁷⁷ Βλ. [...].

⁷⁸ Βλ. Αρ. 7^α παρ. Ν.3864/2010 «2. Το Ταμείο ασκεί πλήρως τα δικαιώματα ψήφου, χωρίς τους περιορισμούς της παραγράφου 1, στις ακόλουθες περιπτώσεις: [...] γ) Εάν διαπιστωθεί, με απόφαση των μελών του Γενικού Συμβουλίου του Ταμείου, ότι παραβιάζονται ουσιώδεις υποχρεώσεις του πιστωτικού ιδρύματος οι οποίες προβλέπονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης ή προάγουν την υλοποίηση αυτού» βλ. και όρος 5 της Σύμβασης ΤΧΣ-ALPHA «...[...]».

⁷⁹ Όρος 3.2 «[...]».

⁸⁰ Όρος 3.3. «[...]».

Η ALPHA ηγείται Ομίλου επιχειρήσεων (εφεξής και «Όμιλος ALPHA») που καλύπτουν το σύνολο των εργασιών και δραστηριοτήτων του χρηματοοικονομικού τομέα, αλλά επεκτείνεται και σε άλλες δραστηριότητες, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Σύμφωνα με την ιστοσελίδα της γνωστοποιούσας, ο Όμιλος ALPHA δραστηριοποιείται σε όλο το φάσμα του χρηματοπιστωτικού τομέα, αλλά και σε άλλους τομείς παροχής υπηρεσιών, ιδίως δε στους εξής: τραπεζική αγορά, παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, χρηματιστηριακές εργασίες (στην ελληνική επικράτεια μέσω της θυγατρικής «Alpha Finance A.E.Π.Ε.Υ.»), διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων (μέσω της θυγατρικής «Alpha Asset Management A.E.Δ.Α.Κ.»), εργασίες ασφαλίσεων πρακτορείας ασφαλίσεων και ασφαλίσεις (μέσω των θυγατρικών «Alpha Ασφαλιστικές Πρακτορεύσεις Α.Ε.», «Alpha Ασφαλιστική Ltd» και «Alphalife A.A.E.Z.»), στην αγορά χρηματοδοτικής και λειτουργικής μίσθωσης (μέσω της θυγατρικής «Alpha Leasing Χρηματοδοτικές Μισθώσεις»), παροχή υπηρεσιών επιχειρηματικών συμμετοχών, αγορά και προεξόφληση επιχειρηματικών απαιτήσεων (μέσω της «ABC FACTORS A.E.»), στη διαχείριση ακινήτων και κτηματομεσιτικών δραστηριοτήτων (μέσω της θυγατρικής «Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.»), στις ξενοδοχειακές υπηρεσίες (μέσω της «Ιονική Ξενοδοχειακά Επιχειρήσεις Α.Ε.») στην επενδυτική τραπεζική (μέσω της «Alpha A.E. Επενδυτικών Συμμετοχών») και στις ευρύτερες υπηρεσίες υποστήριξης χρήσης καρτών πληρωμών (μέσω της «Cardlink A.E.»).

Η παρουσία του Ομίλου της ALPHA στο εξωτερικό εστιάζεται στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και Ανατολική Μεσόγειο, παράλληλα με παρουσία στα μεγάλα χρηματοοικονομικά κέντρα του Λονδίνου και της Νέας Υόρκης⁸¹. Στις 31.3.2013 το δίκτυο του Ομίλου (συμπεριλαμβανομένου της Εμπορικής) της αριθμούσε 1.226 καταστήματα και 17.785 εργαζόμενους.

Επισημαίνεται ότι ο Όμιλος ALPHA έχει εκπονήσει επιχειρησιακό σχέδιο το οποίο περιλαμβάνει οργανική αναδιάρθρωση, διαχείριση του Παθητικού καθώς και στοχευμένες ενέργειες των μετόχων προκειμένου να μειωθεί το λειτουργικό κόστος, να διατηρηθούν οι υγιείς δραστηριότητες του Ομίλου και να ενισχυθεί περαιτέρω κεφαλαιακά η Τράπεζα ώστε να αντιμετωπιστεί η τρέχουσα δυσμενής οικονομική συγκυρία.

Στο Παράρτημα 1 της παρούσας παρουσιάζονται οι επιχειρήσεις που ανήκουν στον Όμιλο ALPHA⁸² και οι συμμετοχές του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις⁸³ κατά την 31.12.2012.

Γ.1.7. Κύκλος εργασιών

Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, ο υπολογισθείς κατ' άρ. 10 ν. 3959/2011 κύκλος εργασιών του Ομίλου ALPHA που επετεύχθη κατά τη χρήση 2012 ανήλθε παγκοσμίως σε 3.456.200.00 ευρώ, εκ των οποίων 2.492.490.000 ευρώ στην ελληνική επικράτεια.

Γ.2. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ– ΚΛΑΔΟΣ ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

⁸¹ Συγκεκριμένα, ο Όμιλος της ALPHA δραστηριοποιείται στη Ρουμανία με την τράπεζα ALPHA Bank Romania SA (το Δίκτυό της αριθμεί 154 Καταστήματα), με την εταιρεία χρηματοδοτικών μισθώσεων Alpha Leasing Romania IFN SA, στη Σερβία με την τράπεζα ALPHA Bank Srbjia A.D., στην Αλβανία με την ALPHA BANK ALBANIA (με 42 καταστήματα), στη FYROM με την τράπεζα ALPHA Bank AD Skopje (με 19 καταστήματα), στην Ουκρανία με την τράπεζα JSC Astra Bank, στην Κύπρο με την ALPHA Bank Cyprus (με 31 Καταστήματα) και στο Ηνωμένο Βασίλειο με την τράπεζα ALPHA Bank London LTD.

⁸² Ενοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με τη μέθοδο ολικής ενσωμάτωσης.

⁸³ Ενοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ιδρύθηκε το 1994 με πρωτοβουλία του Επιμελητηρίου Δωδεκανήσου και των παραγωγικών τάξεων της Δωδεκανήσου⁸⁴, υπό τις προϋποθέσεις του νόμου⁸⁵. Με την υπ' αρ. 560/19-9-1995 απόφαση της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων της ΤτΕ, ο Συνεταιρισμός έλαβε άδεια λειτουργίας ως πιστωτικό ίδρυμα⁸⁶.

Η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ, ως αμιγής πιστωτικός συνεταιρισμός μεταβλητού κεφαλαίου, είχε σκοπό να προσφέρει αποκλειστικά στα μέλη του τραπεζικές υπηρεσίες που η κείμενη νομοθεσία προβλέπει για τις Συνεταιριστικές Τράπεζες, με σκοπό την οικονομική ανάπτυξη των μελών της⁸⁷. Η τράπεζα μπορούσε, επίσης, να συναλλάσσεται και με μη μέλη του, όσον αφορά καταθέσεις, πάσης φύσεως πιστοδοτήσεις και εγγυήσεις⁸⁸. Η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ δραστηριοποιείτο αρχικώς κατά τα ανωτέρω στην περιφερειακή ενότητα της καταστατικής της έδρας (Ρόδος) και επίσης σε όμορες περιοχές, σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο που διέπει

⁸⁴ Πιο συγκεκριμένα, με την από 2 Νοεμβρίου 1993 συνέλευση των ιδρυτικών μελών του Συνεταιρισμού και έπειτα από πρωτοβουλία του Επιμελητηρίου Δωδεκανήσου, συστήθηκε Αμιγής Πιστωτικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης με την επωνυμία «ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης», με έδρα την Ρόδο. Στην ίδια συνέλευση εγκρίθηκαν και τα άρθρα του Καταστατικού του Συνεταιρισμού που συντάχθηκε και υπογράφηκε από τα ιδρυτικά μέλη του, και καταχωρήθηκε την 27/7/1994 στο μητρώο Αστικών Συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου Ρόδου δυνάμει της με αριθμ. 59/1994 πράξης του Ειρηνοδίκη Ρόδου, με αριθμό Μητρώου 9/1994.

⁸⁵ Η Συνεταιριστική Πίστη άρχισε ουσιαστικά να αναπτύσσεται την τελευταία 30ετία (με βάση το Νόμο 2076/92). Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία και το θεσμικό πλαίσιο, τα Συνεταιριστικά Πιστωτικά Ιδρύματα είναι Αστικοί Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί του Ν.1667/86 οι οποίοι αφού συγκεντρώσουν το ελάχιστο κεφάλαιο και εκπληρώσουν τις απαραίτητες προϋποθέσεις λαμβάνουν άδεια λειτουργίας και ως Πιστωτικό Ιδρυματός από την ΤτΕ, ύστερα από αίτημά τους, και διενεργούν όλες τις τραπεζικές εργασίες που αποτελούν αντικείμενο δραστηριότητας των Εμπορικών Τραπεζών. Εφόσον μέλη του συνεταιρισμού κατοικούν εκτός του νομού έδρας η των όμορων νομών αυτής η Συνεταιριστική Τράπεζα μπορεί να δραστηριοποιείται με την ίδρυση υποκαταστημάτων και σε αυτούς του νομούς. Βασική προϋπόθεση για την παροχή άδειας λειτουργίας συνεταιριστικής τράπεζας είναι η συγκέντρωση ενός ελάχιστου συνεταιριστικού κεφαλαίου. Ο Νόμος διαφοροποιεί το ελάχιστο αρχικό κεφάλαιο ανάλογα με την έκταση και τον πληθυσμό της περιφέρειας στην οποία δραστηριοποιούνται τα συνεταιριστικά πιστωτικά ιδρύματα. Το απαιτούμενο ελάχιστο ύψος κεφαλαίου καθορίζεται ως εξής: α) 6 εκ ευρώ για συνεταιρισμούς που δραστηριοποιούνται εντός της έδρας τους. β) 10 εκ ευρώ για τους συνεταιρισμούς που δραστηριοποιούνται και σε όμορους νομούς η στην διοικητική περιφέρεια της έδρας τους. γ) 18 εκ ευρώ για συνεταιρισμούς που δραστηριοποιούνται στην περιφέρεια Αττικής, στον νομό Θεσσαλονίκης η σε όλη την επικράτεια. Οι Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί που λαμβάνουν άδεια να λειτουργήσουν ως Πιστωτικό ίδρυμα δεν μεταβάλλουν τη νομική προσωπικότητά τους και επιτρέπεται να χρησιμοποιούν στην επωνυμία τους τον όρο «Συνεταιριστική Τράπεζα». Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες συναλλάσσονται με τα μέλη τους, με άλλα πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και με το Ελληνικό Δημόσιο. Διενεργούν όλες τις τραπεζικές εργασίες εκτός του *underwriting* (ασφάλιση του επενδυτικού κινδύνου ενός τρίτου έναντι πληρωμής), κατόπιν έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος και υπό τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που τυχόν θέτει κατά περίπτωση, μπορούν να συναλλάσσονται και με μη μέλη τους μέχρι ποσού που σε καμία περίπτωση δεν θα υπερβαίνει ποσοστό 50% επί των χορηγήσεών τους ή των καταθέσεών τους.

⁸⁶ Η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ λειτουργούσε σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2076/92, όπως ισχύει, σε συνδυασμό με την ΠΔΤΕ 2258/1993 καθώς και τις λοιπές σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας που ισχύει κάθε φορά για τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν με την μορφή πιστωτικού συνεταιρισμού του Ν. 1667/1986.

⁸⁷ Βλ. Ενημερωτικό Δελτίο για την Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ (Σελ 6). Ενδεικτικά, οικονομικοί σκοποί της Δωδεκανήσου ήταν: α) Η χορήγηση δανείων στα μέλη του, β) Η παροχή για τα μέλη του, εγγυήσεων και ασφαλειών (εγγυητικές επιστολές, υποσχετικές εξόφλησης γ) Η παροχή τεχνοοικονομικής διευκόλυνσης και στήριξης για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους, δ) Η μέριμνα στα πλαίσια του αμιγώς πιστωτικού σκοπού για την επαγγελματική, τη συνεταιριστική και πολιτιστική εκπαίδευση των μελών του, καθώς και για την ικανοποίηση κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών τους, ε) Η παροχή προς τα μέλη του οικονομικών διευκολύνσεων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, στ) Η παροχή συμβάσεων επ' ωφελεία των μελών του, με χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς ή Επιχειρήσεις, με τους όρους που θα ορίζονται από το Δ.Σ.

⁸⁸ Κατόπιν έγκρισης της ΤτΕ και υπό τους ειδικότερους όρους, προϋποθέσεις και τα όρια συναλλαγών που αυτή θέτει κατά περίπτωση, μέχρι ποσού που σε καμία περίπτωση δεν θα υπερβαίνει ποσοστό 50% επί των χορηγήσεών του ή των καταθέσεών του

την λειτουργία της. Από το Σεπτέμβριο του 2006, η Τράπεζα είχε λάβει άδεια λειτουργίας και δραστηριοποίησης, πλέον των Δωδεκανήσων, για τις Νήσους Κυκλάδες και την Αττική⁸⁹. Μέχρι την ανάκληση της αδειάς της Δραστηριοποιούνταν μέσω 19 καταστημάτων της στις νήσους Ρόδου, Κω, Καλύμνου, Καρπάθου, Κάσου, Λέρου, Λειψών, Νισύρου, Σύμης, Πάτμου, Τήλου και τέλος με ένα υποκατάστημα στον Πειραιά⁹⁰, ενώ, πλην των κλασσικών τραπεζικών υπηρεσιών, δραστηριοποιούνταν στην αγοραπωλησία συναλλάγματος, λήψη και διαβίβαση χρηματιστηριακών εντολών, έκδοση εγγυητικών επιστολών, εξυπηρέτηση εισαγωγών-εξαγωγών και στις ασφαλιστικές υπηρεσίες⁹¹.

Γ.2.1. Μετοχική Σύνθεση – Έλεγχος

Το καταβεβλημένο συνεταιριστικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανερχόταν την 30.06.2013 σε 23.457.783,03 Ευρώ, διαιρούμενο σε 319.719 συνεταιριστικές μερίδες με δικαίωμα μίας ψήφου εκάστης, ονομαστικής αξίας € 73,37 η καθεμία. Στις 31.12.2012, το (ολοσχερώς καταβεβλημένο) Συνεταιριστικό Κεφάλαιο της Τράπεζας ανερχόταν σε 21.764.000,0 €, αποτελούμενο από 319.719 συνεταιριστικές μερίδες που κατείχαν 22.387 Συνέταιροι⁹². Στις 31.12.2011, το (ολοσχερώς καταβεβλημένο) Συνεταιριστικό Κεφάλαιο της Τράπεζας ανερχόταν σε 21.554.000,00 €, αποτελούμενο από 319.779 συνεταιριστικές μερίδες που κατείχαν 21.886 Συνέταιροι. Με βάση το Ν. 1667/86, όπως αυτός τροποποιήθηκε και με το Ν. 3601/2007 και το καταστατικό, κανείς συνεταίρος (φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου) δεν δύναται να κατέχει μερίδες περισσότερες από το 2% των συνολικών συνεταιριστικών μερίδων της Τράπεζας⁹³.

Γ.2.2. Κύκλοι εργασιών

Ο κύκλος εργασιών της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ στις 31/12/2012 από τόκους και εξομοιούμενα έσοδα ανήλθε σε 18.691.783,92€ έναντι κύκλου εργασιών 19.184.228,08€ από τόκους και εξομοιούμενα έσοδα το 2011, ήτοι μειωμένος κατά 2,57%⁹⁴.

Γ.2.3. Η Αποτίμηση του μεταβιβαζόμενου τμήματος

Υπό την έννοια του αρ. 5 ν. 3959/2011, συγκέντρωση πραγματοποιείται και όταν μεταβιβάζονται στοιχεία του ενεργητικού μιας επιχείρησης, με σύμβαση ή με άλλον τρόπο ελέγχου στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων. Το μεταβιβαζόμενο τμήμα της επιχείρησης αποτελεί επιχειρηματική δραστηριότητα με παρουσία στην αγορά, της οποίας μπορεί να προσδιορισθεί σαφώς ο παραγόμενος κύκλος εργασιών.

Στην υπό κρίση πράξη, η αποτίμηση σε κύκλο εργασιών του μεταβιβαζόμενου τμήματος παρουσιάζει δυσχέρειες, δεδομένης της φύσης των καταθέσεων ως υποχρεώσεων της τράπεζας προς τους αντίστοιχους καταθέτες⁹⁵ και συνακόλουθα ως στοιχείου παθητικού της.

⁸⁹ Βλ. την υπ' αριθμ 230/26.09.2006 απόφαση της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων της ΤτΕ

⁹⁰ Για λεπτομέρειες σχετικά με τα καταστήματα της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ βλέπε παράρτημα 2 .

⁹¹ Μέσω της 100% θυγατρικής, Δωδεκανησιακή Ασφαλιστική Μονοπρόσωπη ΕΠΕ.

⁹² Σημειώνεται ότι εκδοθείσες μετοχές προοριζόμενες για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου δεν υπάρχουν, με τις διαδικασίες που γίνονται στις υπόλοιπες εμπορικές τράπεζες. Τα ίδια κεφάλαια αυξάνουν αυτομάτως με την διάθεση νέων μεριδίων σε συνεταίρους, νέους η παλαιούς.

⁹³ Ο Ν. 1667/86 παρέχει εξαίρεση μόνο για τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), για τα οποία περιορισμός κατοχής συνεταιριστικών μεριδίων μπορεί να τεθεί από το καταστατικό της εκάστοτε συνεταιριστικής τράπεζας

⁹⁴ Βλ Ενημερωτικό Δελτίο για την αύξηση του Συνεταιριστικού Κεφαλαίου της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ, Σελ 102.

Ωστόσο, η ΕΑ έχει κάνει δεκτό ότι τα έσοδα που προέρχονται τουλάχιστον από τόκους χορηγήσεων είναι η σταθερά που αποτυπώνει κατ' ελάχιστον την αποτίμηση του εν λόγω μεταβιβαζόμενου τμήματος. Αναλυτικότερα, σύμφωνα με τις υπ' αριθμ. 537/VI/2012⁹⁶ και 542/VI/2012⁹⁷ Αποφάσεις ΕΑ, ο παραγόμενος κύκλος εργασιών που αντιστοιχεί στο μεταβιβαζόμενο μέρος προσεγγίζεται με την ακόλουθη συλλογιστική⁹⁸: Η αξία των καταθέσεων (ως στοιχείο του παθητικού), αποτελεί ουσιαστικά το κεφάλαιο που χρησιμοποιείται από την τράπεζα για χορηγήσεις δανείων σε ιδιώτες και επιχειρήσεις, αλλά και σε λοιπές επενδύσεις. Άλλωστε η έννοια της κατάθεσης, ως ανώμαλη παρακαταθήκη, εμπεριέχει την προσωρινή παράδοση από τον καταθέτη στην τράπεζα χρημάτων, με παραχώρηση προς την τράπεζα της εξουσίας χρησιμοποίησης τους για την πραγματοποίηση από μέρος της τράπεζας των εργασιών που της αποφέρουν έσοδα. Συνεπώς, γίνεται δεκτό ότι τα έσοδα που προέρχονται τουλάχιστον από τόκους χορηγήσεων είναι η σταθερά που αποτυπώνει κατ' ελάχιστον, κατά τα ανωτέρω, την αποτίμηση του μεταβιβαζόμενου τμήματος⁹⁹.

Συναφώς, σημειώνεται ότι, όπως προελέχθη, οι συμβατικές σχέσεις ανοίγματος λογαριασμών των καταθετών της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ δεν μεταβιβάστηκαν άνευ αξίας στην γνωστοποιούσα. Η αξία του μεταβιβαζόμενου παθητικού καταβλήθηκε στην ALPHA από το ΤΧΣ (μειωμένη κατά το αντάλλαγμα που κατέβαλλε η ALPHA) και, συνεπώς, ισοσκελίστηκε με αντίστοιχο στοιχείο ενεργητικού. Με τα καταβεβλημένα κεφάλαια (και σύμφωνα με την πάγια τραπεζική τακτική), η ALPHA δυνητικά θα χορηγήσει δάνεια, τα οποία, κατά τη χρήση του προηγούμενου έτους 2012, απέφεραν τα ανωτέρω αναφερόμενα έσοδα στην ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ.

Συνεπώς, εν προκειμένω, δεδομένου ότι, όπως προελέχθη, τα έσοδα της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ από τόκους χορηγήσεων για τη χρήση του έτους 2012, ανήλθαν, σε 18,7 εκατ. ευρώ, διαπιστώνεται ότι το μεταβιβαζόμενο τμήμα της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ξεπερνάει το συνολικό κύκλο εργασιών των 15 εκατ. ευρώ στην ελληνική αγορά που ορίζεται στο άρθρο 6 παρ. 1 ν. 3959/2011 σε συνδυασμό με το άρθρο 10 παρ. 3 στοιχείο α) του ν. 3959/2011.

Γ.3. ΥΠΑΓΩΓΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΕ ΠΡΟΔΗΠΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

Η υπό κρίση συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση βάσει του άρθρου 6 του ν. 3959/2011, καθώς σύμφωνα με τα εκτεθέντα ανωτέρω, οι συμμετέχουσες στη γνωστοποιηθείσα πράξη επιχειρήσεις υπερβαίνουν τα κατώφλια, όπως αυτά, σύμφωνα με τις

⁹⁵ Σύμφωνα με το Τραπεζικό Λογιστικό Σχέδιο, η αξία των συμβατικών σχέσεων καταθέσεων καταγράφεται ως υποχρέωση της τράπεζας προς τους αντίστοιχους καταθέτες και συνακόλουθα ως στοιχείο του παθητικού της.

⁹⁶ Επί της υπ' αριθ. πρωτ. 2720/22.3.2012 αίτησης χορήγησης άδειας παρέκκλισης κατ' άρθρο 9 παρ. 3 του ν. 3959/2011 της εταιρίας «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.», για τη σκοπούμενη μεταβίβαση σε αυτήν όλων των συμβατικών σχέσεων τραπεζικών λογαριασμών που καταρτίστηκαν μεταξύ της εταιρίας «Αχαϊκή Συνεταιριστική Τράπεζα Συν.Π.Ε.» και τρίτων και των απαιτήσεων τρίτων κατά της «Αχαϊκή Συνεταιριστική Τράπεζα Συν.Π.Ε.» που απορρέουν από συμβάσεις προθεσμιακών καταθέσεων,

⁹⁷ Επί της υπ' αριθ. πρωτ. 3735/23.4.2012 γνωστοποίησης συγκέντρωσης κατ' άρθρο 6 παρ. 1 - 3 του ν. 3959/2011 της ανώνυμης τραπεζικής εταιρίας «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.», σε σχέση με την απόκτηση από αυτήν όλων των συμβατικών σχέσεων από συμβάσεις ανοίγματος τραπεζικών λογαριασμών που καταρτίστηκαν μεταξύ του πιστωτικού συνεταιρισμού «Αχαϊκή Συνεταιριστική Τράπεζα Συν.Π.Ε.» και τρίτων και των απαιτήσεων τρίτων κατά της «Αχαϊκή Συνεταιριστική Τράπεζα Συν.Π.Ε.» που απορρέουν από συμβάσεις προθεσμιακών καταθέσεων

⁹⁸ Βλ. αντίστοιχη συλλογιστική στην απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής No COMP/M.5363 - SANTANDER / BRADFORD & BINGLEY ASSETS (σκ. 5 και 12).

⁹⁹ Η γνωστοποιούσα, στο τμήμα 3.3 του εντύπου γνωστοποίησης [...].

ανωτέρω παρατιθέμενες διατάξεις του ίδιου νόμου. Ειδικότερα, όπως προαναφέρθηκε, τα έσοδα της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ από τόκους χορηγήσεων για τη χρήση του έτους 2012 ήταν ανώτερα, των 15 εκατ. ευρώ, ενώ ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του Ομίλου της ALPHA ξεπέρασε κατά την ίδια περίοδο τα 150 εκατ. ευρώ. Επισημαίνεται δε ότι την υποχρέωση γνωστοποίησης είχε μόνο η ALPHA (η επιχείρηση που αποκτά τον έλεγχο στο μεταβιβαζόμενο τμήμα της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ) βάσει του άρθρου 6 παρ 3 περ. β' του ν. 3959/2011 δεδομένου ότι τα μεταβιβαζόμενα στοιχεία αποτελούν τμήμα επιχείρησης.

Τέλος, σημειώνεται ότι, (α) η υπό κρίση πράξη δεν είναι κοινοτικών διαστάσεων¹⁰⁰ και γι' αυτό δεν γνωστοποιήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και (β) δεν απαιτείται γνωστοποίησή της σε Αρχές Ανταγωνισμού άλλων κρατών μελών.

Η γνωστοποίηση στην ΕΑ της πράξης συγκέντρωσης πραγματοποιήθηκε από την ALPHA την 07.01.2014, ήτοι μέσα σε τριάντα ημέρες από την απόφαση της ΤτΕ (ΕΜΕ/ΤΕ) κατά τη συνεδρίαση 14/08.12.2013, με την οποία κατακυρώθηκαν τα υπό μεταβίβαση περιουσιακά στοιχεία στην ALPHA και από την από 08.12.2013 προαναφερθείσα Σύμβαση Μεταβίβασης μεταξύ της ALPHA και της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ. Επομένως, η πράξη γνωστοποιήθηκε εμπροθέσμως και προσηκόντως στην ΕΑ.

Δ. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Δ.1. ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ¹⁰¹

Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή/και υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται. Η σχετική αγορά προϊόντων ενδέχεται, σε ορισμένες περιπτώσεις, να αποτελείται από επιμέρους προϊόντα ή/και υπηρεσίες που παρουσιάζουν σε μεγάλο βαθμό όμοια φυσικά ή τεχνικά χαρακτηριστικά και είναι εναλλάξιμα¹⁰².

Η ALPHA δραστηριοποιείται, άμεσα ή έμμεσα (μέσω των θυγατρικών της) σε όλο το φάσμα των χρηματοπιστωτικών και επενδυτικών αγορών (καταθέσεις, χορηγήσεις, ανάπτυξη αμοιβαίων κεφαλαίων, χρηματιστηριακές συναλλαγές, πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων, έκδοση πιστωτικών καρτών και υπηρεσίες αποδοχής καρτών κ.ά), στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Το μεταβιβαζόμενο τμήμα της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ αφορά στις συμβάσεις καταθέσεων με πελάτες, κατά βάση στην περιοχή (πρώην Νομό) Δωδεκανήσου.

¹⁰⁰ Κατά την έννοια του άρθρου 1 του Κοινοτικού Κανονισμού Συγκεντρώσεων 139/2004 του Συμβουλίου της 20^{ης} Ιανουαρίου 2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, ΕΕ L 29.01.2004, σ.1.

¹⁰¹ Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή/και υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται. Η σχετική αγορά προϊόντων ενδέχεται, σε ορισμένες περιπτώσεις, να αποτελείται από επιμέρους προϊόντα ή/και υπηρεσίες που παρουσιάζουν σε μεγάλο βαθμό όμοια φυσικά ή τεχνικά χαρακτηριστικά και είναι εναλλάξιμα. Βλ. Απόφ. ΕΑ υπ' αρ. 523/VI/2011 με την οποία καθορίζεται το ειδικότερο περιεχόμενο της γνωστοποίησης συγκέντρωσης επιχειρήσεων, κατ' άρθρα 5-10 του ν. 3959/2011.

¹⁰² Βλ. Απόφ. ΕΑ υπ' αρ. 523/VI/2011 με την οποία καθορίζεται το ειδικότερο περιεχόμενο της γνωστοποίησης συγκέντρωσης επιχειρήσεων, κατ' άρθρα 5-10 του ν. 3959/2011.

Σύμφωνα με πάγια πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής¹⁰³, η βασική κατηγοριοποίηση των κλασικών τραπεζικών υπηρεσιών περιλαμβάνει: **α)** τις υπηρεσίες προς ιδιώτες/λιανική τραπεζική (retail banking), **β)** τις υπηρεσίες προς επιχειρήσεις/επιχειρηματική τραπεζική (corporate banking) και **γ)** τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (financial market services), κάθε μία δε, από τις προαναφερθείσες κατηγορίες μπορεί να διακριθεί περαιτέρω σε υπο-αγορές, με βάση την υποκαταστασιμότητα των επιμέρους τραπεζικών προϊόντων από πλευράς προσφοράς και ζήτησης.

Εν προκειμένω, η αγορά στην οποία αφορά η ως άνω πράξη περιλαμβάνει αποκλειστικά τα καταθετικά προϊόντα ιδιωτών και επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, τα συμμετέχοντα στη συγκέντρωση μέρη προσφέρουν καταθετικά προϊόντα, η μεν ALPHA μέσω ενός δικτύου 708 καταστημάτων και 1.347 ATMs, που καλύπτει ολόκληρη τη γεωγραφική έκταση της Ελλάδας (αναπτύσσοντας παράλληλα υποστηρικτικές υπηρεσίες Mobile και Internet Banking), η δε ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥY μέσω 19 υποκαταστημάτων στην ευρύτερη περιοχή των Δωδεκανήσων ήτοι τις νήσους, Ρόδου, Κω, Καλύμνου, Καρπάθου, Κάσου, Λέρου, Λειψών, Νισύρου, Σύμης, Πάτμου, Τήλου αλλά και στην Αττική μέσω του καταστήματος του Πειραιά και 25 ATMs.

Η σύμβαση κατάθεσης συνιστάται μεταξύ του πιστωτικού ιδρύματος και του καταθέτη, και έχει ως ελάχιστο περιεχόμενο τα στοιχεία της ανώμαλης παρακαταθήκης (830 ΑΚ), ήτοι την προσωρινή παράδοση από τον καταθέτη στην τράπεζα χρημάτων, με παραχώρηση προς την τράπεζα της εξουσίας χρησιμοποίησής τους, καθώς και την υποχρέωση της τελευταίας να εξασφαλίσει την αγοραστική δύναμη που τα χρήματα εμπερικλείουν υπέρ του καταθέτη¹⁰⁴, ενώ παράλληλα ο καταθέτης δικαιούται να εισπράξει τους συμφωνημένους τόκους.

Η τήρηση και κίνηση/διαχείριση των λογαριασμών καταθέσεων ενέχει σειρά επιβαρύνσεων για τον καταθέτη, μεταξύ των οποίων, ενδεχομένως, χρεώσεις¹⁰⁵ για απενεργοποίηση / «κλείσιμο» του λογαριασμού, για χρήση δικτύων άλλων τραπεζών (μέσω ATM) και για μεταφορές κεφαλαίων εκτός δικτύου (προς και από τράπεζες του εξωτερικού και του εσωτερικού).

Τα βασικότερα είδη/κατηγορίες τραπεζικών λογαριασμών/ καταθέσεων είναι τα εξής:

α) Καταθέσεις όψεως. Ως κατάθεση όψεως¹⁰⁶ νοείται η τηρούμενη σε τράπεζα με χρήση ατομικού ή κοινού λογαριασμού κατάθεση χρημάτων, με βάση ομώνυμη σύμβαση, κατά την οποία η τράπεζα αναλαμβάνει την υποχρέωση να αποδίδει μερικά ή ολικά το κατατεθειμένο ποσό στον καταθέτη (φυσικό ή νομικό πρόσωπο), οποτεδήποτε ζητεί τούτο ο τελευταίος, με όρους -σχετικούς με επιτόκια, χρεωστικά τυχόν υπόλοιπα, χρήση βιβλιαρίων επιταγών, παροχή εγγύησης επιταγών κ.λ.π.-, οι οποίοι μπορούν πλέον να καθορίζονται ελεύθερα από τις τράπεζες (ΕΤΠΘ/ ΤΕ 234/23/11.12.2006). Οι καταθέσεις αυτές ήταν αρχικά άτοκες. Με την ΠΔ/ΤΕ 1553/5.6.89, όμως, επετράπη, το πρώτον, τόσο η καταβολή τόκων επί των

¹⁰³ Βλ. ενδεικτικά, αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.1910–MERITANORDBANKEN/UNIDANMARK, παρ.7, M.117–FORTIS AG/GENERALE BANK, παρ.11-12, M.0850-FORTIS/MEESPIERSON, παρ. 8, και M.4844-FORTIS/ABN AMRO, παρ. 12.

¹⁰⁴ Βλ. Σπ. Ψυχομάνη, Τραπεζικό δίκαιο, Δίκαιο Τραπεζικών Συμβάσεων, Ε' έκδοση, σελ. 221.

¹⁰⁵ Σημειώνεται ότι ορισμένες χρεώσεις (π.χ. χρεώσεις για αδράνεια λογαριασμού για πάνω από ένα οριζόμενο από τις τράπεζες χρονικό διάστημα, χρεώσεις στην περίπτωση ανάληψης μετρητών μέσω ATM του ίδιου πιστωτικού ιδρύματος όπου τηρείται λογαριασμός, κ.λπ.) έχουν κριθεί παράνομες ως καταχρηστικές και έχουν καταργηθεί (βλ. ενδεικτικά ΥΑ Ζ1-21/2011 και Ζ1-798/2008).

¹⁰⁶ Σπ. Ψυχομάνης, Τραπεζικό Δίκαιο Δίκαιο Τραπεζικών Συμβάσεων, Τεύχος II Στ' έκδ., Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα – Θεσσαλονίκη 2010, σ. 78 επ.

πιστωτικών υπολοίπων των λογαριασμών καταθέσεων όψεως με επιτόκιο ελεύθερα καθοριζόμενο από τις τράπεζες όσο και η χρηματοδότηση επιχειρήσεων και επαγγελματιών μέσω υπεραναλήψεων από τους εν λόγω λογαριασμούς με βάση τους ισχύοντες πιστωτικούς κανόνες και με επιτόκιο που καθορίζονταν πλέον ελεύθερα από τις τράπεζες, χωρίς περιορισμούς. Εξάλλου, οι αναλήψεις από έναν λογαριασμό καταθέσεως όψεως έπρεπε να γίνονται με χρησιμοποίηση βιβλιαρίου καταθέσεως ή με επιταγές, που σύρονταν επί των οικείων λογαριασμών. Στην πράξη είχε όμως ήδη επικρατήσει η κίνηση των καταθέσεων αυτών μόνο με επιταγές ή με απευθείας αναλήψεις του δικαιούχου από το ταμείο της τράπεζας ή από ΑΤΜ. Οι καταθέσεις στους εν λόγω λογαριασμούς όψεως και τρεχούμενους¹⁰⁷ συμφωνούνται άμεσα αποδοτές όταν ζητηθούν, οι δε αναλήψεις πραγματοποιούνται μέσω βιβλιαρίου κατάθεσης, κάρτας αναλήψεων ή επιταγών, ενώ παρέχεται και δυνατότητα υπεραναλήψεων.

β) Καταθέσεις απλού ταμειτηρίου. Οι καταθέσεις απλού ταμειτηρίου είναι άμεσα αποδοτές και αποτελούν, επίσης, παραλλαγή των καταθέσεων όψεως, επειδή και αυτές αποδίδονται οποτεδήποτε ζητήσει μερική ή ολική ανάληψη τους ο δικαιούχος¹⁰⁸. Οι διαφορές τους -τεχνικής, κατά βάση, φύσεως- έγκεινται στο ότι επί των καταθέσεων ταμειτηρίου, (α) τα κατατεθειμένα ποσά είναι πάντοτε τοκοφόρα, (β) δικαιούχοι μπορούν να είναι μόνον φυσικά πρόσωπα ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και (γ) οι αναλήψεις γίνονται με χρήση βιβλιαρίου καταθέσεως και κάρτας αναλήψεων, ενώ αποκλείεται η χρησιμοποίηση του σχετικού λογαριασμού για την έκδοση και πληρωμή επιταγής.

γ) Καταθέσεις «επί προθεσμία». Οι καταθέσεις «επί προθεσμία» ή προθεσμιακές καταθέσεις δημιουργούνται κατόπιν συμφωνίας τράπεζας και καταθέτη ότι θα είναι αποδοτές μετά την πάροδο ορισμένου χρονικού διαστήματος, με συνήθως υψηλό επιτόκιο, ανάλογο προς τη χρονική τους διάρκεια. Για τις καταθέσεις αυτές η τράπεζα μπορεί να εκδίδει ονομαστικές ομολογίες, όχι, όμως, βιβλιάρια. Η πρόωγη απόδοση μέρους ή ολόκληρης της καταθέσεως (πριν από τη λήξη του προσυμφωνημένου χρονικού διαστήματος) πραγματοποιείται κατά κανόνα με την επιβολή στον καταθέτη χρηματικής ποινής (penalty).

4.1.1. Λιανική Τραπεζική

¹⁰⁷ Ο «τρεχούμενος λογαριασμός καταθέσεως» αποτελεί παραλλαγή της καταθέσεως όψεως, που εξ ορισμού συνδυάζεται πάντα με σύμβαση τρέχοντος λογαριασμού, ώστε να μη χρειάζεται ιδιαίτερη γι' αυτήν συμφωνία, πλην της δηλώσεως προσχωρήσεως του πελάτη, ο οποίος μπορεί να είναι μόνον φυσικό πρόσωπο χωρίς εμπορική ιδιότητα. Η κατάθεση, δηλαδή, συμφωνείται, εν προκειμένω, με βάση υποκείμενη σύμβαση πλαίσιο, ως ανακυκλούμενη πάντα κατάθεση όψεως, εξυπηρετούμενη από την παράλληλη τήρηση τρέχοντος λογαριασμού, στον οποίο καταχωρίζονται όλες οι διενεργούμενες καταθέσεις, ως πιστωτικά κονδύλια του λογαριασμού, και όλες οι πραγματοποιούμενες αναλήψεις και πληρωμές, ως χρεωστικά κονδύλια του. Συχνά, συνοδεύεται με συμφωνία δυνατότητας υπεραναλήψεων, που αποτελεί, κατά τα ανωτέρω, πρόσθετη σύμβαση ανοίγματος πιστώσεως. Ο λογαριασμός αυτός, που μπορεί να είναι ατομικός ή κοινός, ανοίγεται για τη μέσω των τραπεζών διενέργεια όλων των πληρωμών και την εξόφληση υποχρεώσεων των φυσικών προσώπων που δεν είναι έμποροι, κινείται δε μόνο με επιταγές, που μπορούν μάλιστα να είναι εγγυημένες, ή με εντολές (πάγιες ή κατά περίπτωση) του καταθέτη ή με χρεώσεις δαπανών από την χρήση τραπεζικών καρτών, κατόπιν συμφωνίας με τον πελάτη. Ο τρεχούμενος λογαριασμός καταθέσεων έχει την ίδια νομική φύση και λειτουργία με τις καταθέσεις όψεως σε τρέχοντα λογαριασμό, διακρίνεται δε από τις τελευταίες μόνον ως προς τα πρόσωπα (φυσικά πρόσωπα, μη έμποροι), που δικαιούνται να τον κινούν, και τις λοιπές ειδικές χρήσεις του (Ψυχομάνης, ό.π.). Συνεπώς, οι διαφορές μεταξύ λογαριασμών όψεως και τρεχόμενων είναι μη ουσιώδεις, ενώ είθισται ως όψεως να χαρακτηρίζονται οι λογαριασμοί επιχειρήσεων/νομικών προσώπων και ως τρεχόμενοι οι λογαριασμοί ιδιωτών-φυσικών προσώπων, χωρίς όμως ο διαχωρισμός αυτός να ισχύει κατ' ανάγκη σε κάθε περίπτωση.

¹⁰⁸ Ψυχομάνης, ό.π., σ. 83 επ.

Ιδίως ως προς τις καταθέσεις των ιδιωτών ότι οι προσωπικοί λογαριασμοί/καταθέσεις όψεως και οι προσωπικοί λογαριασμοί / καταθέσεις ταμειυτηρίου παρουσιάζουν κοινά χαρακτηριστικά σε τέτοιο βαθμό, ώστε να μπορεί να υποστηριχθεί ότι συνιστούν υποκατάστατα προϊόντα και, ανήκοντα στην ίδια σχετική προϊοντική αγορά. Ειδικότερα, τόσο οι καταθέσεις όψεως όσο και οι καταθέσεις ταμειυτηρίου είναι άμεσα αποδοτέες, ενώ επίσης υπάγονται στην κατηγορία των τραπεζικών προϊόντων με αποταμειυτική λειτουργία.

Στο ίδιο αποτέλεσμα οδηγεί και η ιδιαιτερότητα της εδώ εξεταζόμενης περίπτωσης που έγκειται στο γεγονός ότι σύμφωνα με την από 8.12.2013 σχετική απόφαση της ΕΜΕ/ΤΕ, οι μεταβιβαζόμενες απαιτήσεις τρίτων από συμβάσεις προθεσμιακών καταθέσεων καθίστανται, όπως προαναφέρθηκε, άμεσα απαιτητές ανεξάρτητα από τη συμφωνημένη στις οικείες συμβάσεις προθεσμία. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, το υπόλοιπο των μεταφερόμενων προθεσμιακών λογαριασμών μεταφέρθηκε σε λογαριασμούς πρώτης ζήτησης, οπότε, τόσο το επιτόκιο όσο και η προθεσμία των καταθέσεων αυτών έπαψαν να ισχύουν¹⁰⁹. Μπορεί εξάλλου να πιθανολογηθεί μετά βεβαιότητας ότι φυσικό επακόλουθο του γεγονότος αυτού είναι ότι οι καταθέτες της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ που είχαν προθεσμιακές καταθέσεις σε αυτή, θα μεταφέρουν εκ νέου τις καταθέσεις τους είτε σε λογαριασμούς προθεσμίας της ALPHA, είτε σε λογαριασμούς προθεσμίας άλλων τραπεζών, οπότε το κατωτέρω υπολογιζόμενο άθροισμα του υπολοίπου των προθεσμιακών λογαριασμών με λογαριασμούς πρώτης ζήτησης (ανάλογα με την κατηγορία του δικαιούχου - ταμειυτηρίου για τα φυσικά πρόσωπα, όψεως για τα νομικά πρόσωπα), συνιστά ένα θεωρητικό μέγιστο και λαμβάνεται υπόψη ως το πιο αυστηρό ενδεχόμενο, για λόγους πληρότητας της ανάλυσης.

Ενόψει των ανωτέρω, για τους σκοπούς της παρούσας αξιολόγησης, κατ' αρχήν λαμβάνονται υπόψη ως επιμέρους σχετικές προϊοντικές αγορές η λιανική τραπεζική που αφορά στις καταθέσεις ιδιωτών και η επιχειρηματική τραπεζική που αφορά στις καταθέσεις επιχειρήσεων. Όμως, θα παρατεθεί επικουρικός και αξιολόγηση για τις καταθέσεις όψεως, ταμειυτηρίου και προθεσμίας ως διακριτών επιμέρους αγορών. Κάτι τέτοιο είναι υποστηρίξιμο λόγω ορισμένων ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της κάθε κατηγορίας (που διαφοροποιούν κυρίως τις καταθέσεις σε λογαριασμούς πρώτης ζήτησης σε σχέση με τους προθεσμιακούς), ιδίως διαφορών ως προς το ύψος των καταβαλλόμενων επιτοκίων, το χρόνο απόδοσης των καταθέσεων σε περίπτωση σχετικού αιτήματος του δικαιούχου (οι μεν καταθέσεις όψεως και ταμειυτηρίου είναι άμεσα αποδοτέες, ενώ οι προθεσμιακές μετά την πάροδο ορισμένου χρονικού διαστήματος) και τη διαδικασία κίνησης των σχετικών λογαριασμών (π.χ. οι αναλήψεις μέσω χρήσης επιταγών και οι υπεραναλήψεις επιτρέπονται μόνο επί καταθέσεων όψεως).

Ως εκ τούτου, η αξιολόγηση στην αγορά υπηρεσιών λιανικής τραπεζικής θα πραγματοποιηθεί τόσο στο σύνολο της ευρύτερης αγοράς, όσο και στις εξής επιμέρους διακριτές υπο-αγορές:

- καταθέσεις όψεως ιδιωτών,

¹⁰⁹ Δεδομένης της εν λόγω μετατροπής, οι προθεσμιακοί λογαριασμοί χάνουν τα βασικά εκείνα χαρακτηριστικά που τους διακρίνουν από τους λογαριασμούς πρώτης ζήτησης (ιδίως τη δέσμευση των κεφαλαίων του καταθέτη για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και το υψηλό επιτόκιο -δεν ισχύει πλέον το συμφωνηθέν ανάλογως της χρονικής διάρκειας της προθεσμίας επιτόκιο-, ενώ η αποδέσμευση των εν λόγω καταθέσεων πριν από τη λήξη του προσυμφωνημένου χρονικού διαστήματος δεν επισύρει βεβαίως την επιβολή στον καταθέτη χρηματικής ποινής). Συνεπώς θα ήταν ανακριβές να αθροιστούν τα μερίδια προθεσμιακών καταθέσεων της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ στα μερίδια προθεσμιακών καταθέσεων της ALPHA, προ της συγκέντρωσης, προκειμένου να υπολογιστεί η θέση της ALPHA κατόπιν της ολοκλήρωσής της στην αγορά των προθεσμιακών καταθέσεων.

- καταθέσεις ταμειυτηρίου ιδιωτών και
- καταθέσεις προθεσμίας ιδιωτών.

4.1.2. Επιχειρηματική Τραπεζική

Όσον αφορά στην αγορά της επιχειρηματικής τραπεζικής (καταθετικά προϊόντα προς επιχειρήσεις), θα μπορούσε κατ' αρχήν να υποστηριχθεί η περαιτέρω διάκρισή της¹¹⁰ με βάση το μέγεθος των επιχειρήσεων στις οποίες απευθύνονται οι σχετικές υπηρεσίες, στις επιμέρους υπο-αγορές α) της επιχειρηματικής τραπεζικής για Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις¹¹¹ και β) της επιχειρηματικής τραπεζικής για Μεγάλες Επιχειρήσεις, κυρίως δεδομένου ότι η εμπορική στρατηγική των πιστωτικών ιδρυμάτων για κάθε μία από τις ανωτέρω δύο κατηγορίες επιχειρήσεων διαφέρει¹¹². Ωστόσο, δεδομένου ότι όπως προκύπτει από προηγούμενη έρευνα της Γ.Δ.Α., τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα δεν έχουν υιοθετήσει ενιαίο αριθμητικό κριτήριο διάκρισης μεταξύ Μικρομεσαίων και Μεγάλων Επιχειρήσεων, η εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων ως προς το μέγεθος των αντίστοιχων υπο-αγορών και τα μερίδια των δραστηριοποιούμενων σε κάθε μία από αυτές επιχειρήσεων καθίσταται ανέφικτη^{113, 114}. Κατ' επέκταση και σύμφωνα με τα ανωτέρω λεχθέντα επί των καταθέσεων λιανικής, και στην αγορά καταθέσεων επιχειρηματικής τραπεζικής η σχετική αξιολόγηση αφορά τόσο στο σύνολο της ευρύτερης αγοράς επιχειρηματικών καταθέσεων όσο και στις εξής επιμέρους υπο-αγορές:

- καταθέσεις όψεως επιχειρήσεων,
- καταθέσεις προθεσμίας επιχειρήσεων.

4.2. Σχετική Γεωγραφική Αγορά

Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις προσφέρουν τα σχετικά προϊόντα ή παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες υπό

¹¹⁰ Βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μ.4844-FORTIS/ABN AMRO ASSETS, παρ. 13 επ.

¹¹¹ Σύμφωνα με τη 2003/361/ΕΚ Σύσταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, επιχείρηση θεωρείται κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Ως τέτοιες νοούνται ιδίως οι μονάδες που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, ατομικά ή οικογενειακά, προσωπικές εταιρίες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ. Σύμφωνα δε με τις Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος ΠΔ 2588/20.8.2007 και ΠΔ 2589/20.8.2007 και τη Σύσταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 2003/361/ΕΚ, ως μικρές επιχειρήσεις ορίζονται εκείνες των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 2,5 εκ €. συνεπώς, σύμφωνα με τα παραπάνω, ορίζονται ως:

- Μικρές, οι επιχειρήσεις, των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 2,5 εκ. €,
- Μεσαίες, οι επιχειρήσεις, των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκ. € και απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζόμενους,
- Μεγάλες, οι επιχειρήσεις, των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών υπερβαίνει τα 50 εκ. € και απασχολούν περισσότερους από 250 εργαζόμενους.

¹¹² Χαρακτηριστικό είναι δε ότι οι σχετικές υπηρεσίες διατίθενται από τις περισσότερες τράπεζες μέσω χωριστών, εξειδικευμένων τμημάτων τους, ώστε να είναι δυνατή η προσαρμογή τους στις ιδιαίτερες ανάγκες της κάθε κατηγορίας.

¹¹³ Βλ. Ανακοίνωση της Επιτροπής για τον ορισμό της σχετικής αγοράς (97/С 372/03), παρ. 43.

¹¹⁴ Τούτο βέβαια δεν αποκλείει διαφορετική προσέγγιση στο ζήτημα αυτό της Γ.Δ.Α και της Επιτροπής στο μέλλον, ιδίως αν καταστεί εφικτό να υπολογισθούν τα μερίδια αγοράς των δραστηριοποιούμενων σε κάθε υπο-αγορά και τα μεγέθη των εν λόγω υπο-αγορών.

επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού και η οποία μπορεί να διακριθεί από άλλες γειτονικές γεωγραφικές περιοχές, ιδίως λόγω των αισθητά διαφορετικών συνθηκών ανταγωνισμού που επικρατούν σε αυτές. Στους παράγοντες που επιτρέπουν τον προσδιορισμό της σχετικής γεωγραφικής αγοράς περιλαμβάνονται η φύση και τα χαρακτηριστικά των σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών, η ύπαρξη φραγμών κατά την είσοδο στην αγορά, οι προτιμήσεις των καταναλωτών, οι ουσιαστικές διαφορές στα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων μεταξύ γειτονικών γεωγραφικών περιοχών ή οι σημαντικές διαφορές ως προς τις τιμές.

4.2.1. Λιανική Τραπεζική

Στην επιμέρους σχετική αγορά των τραπεζικών προϊόντων/ υπηρεσιών για ιδιώτες, άλλως στην αγορά της λιανικής τραπεζικής (retail banking), όπως αποσαφηνίστηκε για τους σκοπούς της παρούσας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει κρίνει και επανειλημμένα επιβεβαιώσει με τις αποφάσεις της επί συγκεντρώσεων επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα, ότι η σχετική γεωγραφική αγορά αναφοράς είναι κατά κανόνα εθνική. Ομοίως έχει κρίνει και η Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής Ε.Α.)¹¹⁵. Η οριοθέτηση αυτή σε εθνικό επίπεδο -και όχι ευρύτερα- οφείλεται ιδίως στο γεγονός ότι οι κρατούσες συνθήκες ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά προϊόντων διαφοροποιούνται στο εσωτερικό κάθε κράτους μέλους σε σχέση με τα υπόλοιπα κράτη μέλη, παρά τη σημειωθείσα πρόοδο στον τομέα εναρμόνισης των εθνικών νομοθεσιών. Επιπρόσθετα, παρά την αυξανόμενη διείσδυση της διαδικτυακής προώθησης προϊόντων, η εθνική εμβέλεια της εν λόγω αγοράς ενισχύεται και από σειρά παραγόντων όπως είναι οι γλωσσικές διαφορές, η προτίμηση των καταναλωτών σε τοπικούς προμηθευτές, τα έξοδα συναλλαγών¹¹⁶ και το γεγονός ότι τα υποκαταστήματα εξακολουθούν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην εδραίωση της πελατειακής σχέσης και στην παροχή συμβουλών στους καταναλωτές για σύνθετα και μη προϊόντα. Ενόψει των ανωτέρω και σύμφωνα και με τη σχετική πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατ'αρχήν, για την αξιολόγηση της προκειμένης συγκέντρωσης, εξετάζεται η εθνική αγορά.

Το γεγονός ότι στην υπό εξέταση περίπτωση, η σχετική γεωγραφική αγορά πρέπει να ορισθεί σε εθνικό επίπεδο (και όχι στενότερα) επιβάλλεται από τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Δεν διαπιστώνεται ύπαρξη διαφορετικών συνθηκών ανταγωνισμού μεταξύ των περιοχών στις οποίες δραστηριοποιούνταν κυρίως η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ, σε σχέση με αυτές που επικρατούν στην υπόλοιπη Ελλάδα, αλλά οι σχετικές υπηρεσίες παρέχονται υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού. Οι εναπομείναντες ανταγωνιστές της ALPHA στις περιοχές που δραστηριοποιείτο κυρίως η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ έχουν, στη συντριπτική τους πλειοψηφία, παρουσία σε όλες τις περιοχές της Ελλάδος.

β) Η φύση και τα χαρακτηριστικά των σχετικών προϊόντων είναι κοινά σε όλη την επικράτεια. Δεν υπάρχουν διαφορές στους παρεχόμενους συμβατικούς όρους (επιτόκια, όροι αναλήψεως ή προσφορές) που προσφέρει η ίδια τράπεζα σε διαφορετικές περιοχές εντός της

¹¹⁵ Βλ. ενδεικτικά, τις πρόσφατες αποφάσεις της Ε.Α. σχετικά με τις συγκεντρώσεις στον τραπεζικό κλάδο, ενδεικτικά στις Αποφάσεις 534/VI/2012-ALPHA-Eurobank, 549/VII/2012-Πειραιώς-Αγροτική 556/VII/2012-ALPHA-Εμπορική, 553/VII/2012-Πειραιώς-Γενική και ΕΘΝΙΚΗ-Eurobank-562/VII/2013.

¹¹⁶ Βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μ.2491-SAMPO/STOREBRAND, παρ.13.

ελληνικής επικράτειας. Αντίθετα, τα προϊόντα που προσφέρουν είναι κεντρικώς σχεδιασμένα και απευθύνονται στους καταναλωτές όλων των περιοχών της Ελλάδας¹¹⁷.

γ) Δεν υπάρχει οποιαδήποτε τεκμηριωμένη διαφοροποίηση των προτιμήσεων των καταναλωτών που διαμένουν σε διαφορετική περιοχή εντός της ελληνικής επικράτειας: δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι ο μέσος καταθέτης που διαμένει λ.χ. στη Νήσο Ρόδο έχει σημαντικά διαφορετικές προτιμήσεις από αυτόν που διαμένει στη Νήσο Κω.

δ) Δεν υπάρχει κανένα νομικό ή πραγματικό εμπόδιο εισόδου¹¹⁸ (πέραν του, αμελητέου για τα μεγέθη των ιδρυμάτων που ανταγωνίζονται την ALPHA, κόστους ανέγερσης η εκμίσθωσης νέου υποκαταστήματος) για τη δραστηριοποίηση των ανταγωνιστών της ALPHA στις περιοχές που δραστηριοποιούνταν η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ, στις οποίες άλλωστε δραστηριοποιούνται όλες οι μεγάλες εμπορικές τράπεζες, δεδομένου και του ότι η συντριπτική πλειονότητα κατέχει άδειας ίδρυσης και λειτουργίας για όλη την ελληνική επικράτεια.

ε) Όπως αναλύθηκε και ανωτέρω υπό Γ.2., μέσω των εναλλακτικών δικτύων των τραπεζών οι πελάτες σήμερα έχουν την δυνατότητα αγοράς τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών (καταθετικών, αμοιβαίων κεφαλαίων, τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων, πιστωτικών και χρεωστικών καρτών, αγοράς εργόσημων, προμήθειας σημάτων κυκλοφορίας αυτοκινήτων, κλπ.) που καλύπτουν όλο το φάσμα των μη-εγχρήματων συναλλαγών άνευ αναγκασίας της παρουσίας τους σε φυσικό κατάστημα¹¹⁹.

στ) Σε κάθε περίπτωση, δεν προκρίνεται στενότερη οριοθέτηση της γεωγραφικής αγοράς σε επίπεδο νήσου δεδομένου ότι:

- υπάρχουν θαλάσσιες διασυνδέσεις των νήσων μεταξύ τους λόγω της γεωγραφικής εγγύτητας τους, λόγω χάρη ο κάτοικος της Τύλου μπορεί να μεταβεί στην Ρόδο ή την Σύμη, ο κάτοικος των Λειψών στις Νήσους Πάτμος ή Λέρος κ.ο.κ

¹¹⁷ Βλ. ενδεικτικά Μ.5960, CREDIT AGRICOLE/CASSA DI RISPARMIO DELLA SPEZIA/AGENCES INTESA SANPAOLO, σκ.28 (όπου ακριβώς θεωρήθηκε ότι η μη διαφοροποίηση των προσφερόμενων υπηρεσιών ανά περιοχή και το ενιαίο νομοθετικό πλαίσιο σε ολόκληρη την επικράτεια κατέτειναν στον ορισμό της αγοράς ως εθνικής).

¹¹⁸ Σε ότι αφορά την ύπαρξη τυχόν εμποδίων εισόδου στις τοπικές αγορές η άποψη της γνωστοποιούσας, όπως αυτή κοινοποιήθηκε στην ΓΔΑ με την υπ' αρ. 730/22.01.2014 επιστολή της κατόπιν σχετικού ερωτήματος, είναι ότι «δεν υπάρχει κανένα νομικό ή πραγματικό εμπόδιο εισόδου για τη δραστηριοποίηση (και επέκταση αυτής) των ανταγωνιστών της Alpha Bank στις περιοχές που δραστηριοποιείτο η Συνεταιριστική Τράπεζα Δωδεκανήσου, (στις οποίες άλλωστε δραστηριοποιούνται ήδη όλες οι μεγάλες εμπορικές τράπεζες, δεδομένου και του ότι κατέχουν σχετική άδειας ίδρυσης και λειτουργίας για όλη την ελληνική επικράτεια). Επίσης, ερωτήθηκαν σχετικά από την Υπηρεσία και οι υπόλοιπες εμπορικές τράπεζες που έχουν παρουσία στις περιοχές που δραστηριοποιείτο η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ. Παρομοίως απάντησαν και όλες οι εμπορικές τράπεζες στις σχετικές επιστολές τους, ήτοι δεν υφίστανται εμπόδια εισόδου στην τραπεζική αγορά ειδικά για την περιοχή αυτή καθώς και για οποιαδήποτε άλλη.

¹¹⁹ Βλ την υπ αριθμ πρωτ 233/10.01.2014 απάντηση της Eurobank στα πλαίσια της έρευνας της ΓΔΑ όπου αναφέρει χαρακτηριστικά ότι οι καταναλωτές μπορούν να επιλέξουν τράπεζα η οποία δεν βρίσκεται απαραίτητα στην τοπική τους αγορά ιδίως για τα προϊόντα που μπορούν να εξυπηρετηθούν χωρίς την διακίνηση φυσικού χρήματος (π.χ καταθέσεις όψεως και καταθέσεις προθεσμίας, μέσω εμβασμάτων).

- στο σύνολο των κατοικημένων νήσων της Δωδεκανήσου υπάρχει τουλάχιστον ένα κατάστημα του Δικτύου ΕΛΤΑ στο οποίο μπορούν να διεξαχθούν βασικές καθημερινές τραπεζικές εργασίες¹²⁰
- στο σύνολο των κατοικημένων νήσων της Δωδεκανήσου υπάρχει τουλάχιστον ένα ATM Τραπεζής από το οποίο μπορούν να εξυπηρετηθούν πελάτες έτερων Τραπεζών μέσω του διατραπεζικού συστήματος συναλλαγών ΔΙΑΣ και σε κάποιες περιπτώσεις άνευ χρεώσεων προμηθειών¹²¹.

Συνεπώς, στην υπό εξέταση περίπτωση, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, η σχετική γεωγραφική αγορά είναι εθνική, ήτοι καλύπτει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας. Ωστόσο, για λόγους πληρότητας της ανάλυσης, εξετάζονται επικουρικός τα αποτελέσματα της συγκέντρωσης και στη γεωγραφική περιοχή των Δωδεκανήσων (αν ήθελε γίνει δεκτή η ανάγκη μιας τέτοιας στενότερης οριοθέτησης, βάσει του τοπικού χαρακτήρα της συγκέντρωσης¹²²). Έτσι, όπως επικουρικός, θα παρατεθούν τα μερίδια αγοράς της ALPHA προ και μετά την ολοκλήρωση της γνωστοποιηθείσας πράξης και στην στενή περιοχή όπου δραστηριοποιούνταν η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ, ήτοι στην περιοχή (πρώην Νομό) των Δωδεκανήσων¹²³. Η πολύ στενή αυτή γεωγραφική οριοθέτηση, θα μπορούσε να υποστηριχθεί βάσει του ότι:

α) Μια συνεταιριστική τράπεζα βασίζεται στις αρχές του συνεργατισμού, άρα έχει ως χαρακτηριστικό γνώρισμα ότι απευθύνεται κυρίως σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα με προϊόντα προσαρμοσμένα στις εκάστοτε τοπικές συνθήκες και ανάγκες.

β) Η επιλογή τράπεζας από τους πελάτες εξακολουθεί να εξαρτάται κατά πολύ από την ύπαρξη/ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων.

γ) Παρά την εξάπλωση των διαδικτυακών τραπεζικών υπηρεσιών, η τοπική παρουσία μίας εμπορικής τράπεζας έχει ακόμα αρκετή σημασία για τις προτιμήσεις των καταναλωτών. Η ύπαρξη τραπεζικού υποκαταστήματος στον τόπο κατοικίας ή εγκατάστασης του καταθέτη αποτελεί κατά κανόνα αποφασιστικό κριτήριο επιλογής τράπεζας για το άνοιγμα καταθέσεων, καθώς δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ο καταθέτης εύκολα θα μετακινηθεί εκτός της περιοχής στην οποία διαμένει ή είναι εγκατεστημένος, προκειμένου να έχει πρόσβαση σε καταθετικά προϊόντα.

δ) Οι ανταγωνίστριες εμπορικές τράπεζες της γνωστοποιούσας, κατόπιν σχετικού ερωτήματος της ΓΔΑ, εκτίμησαν, δεδομένου του νησιωτικού χαρακτήρα των Δωδεκανήσων, ότι η υπό κρίση συγκέντρωση έχει τοπικό γεωγραφικό χαρακτήρα.

¹²⁰ Όπως πληρωμές συντάξεων και επιδομάτων, εξόφληση λογαριασμών και οφειλών Δημόσιων Επιχειρήσεων Κοινής Ωφελείας και μεταφορές κεφαλαίων στο εσωτερικό και εξωτερικό.

¹²¹ Βλ σχετικά την υπ' αρ. πρωτ. 213/10.01.2014 επιστολή της ΕΘΝΙΚΗΣ Α.Ε, όπου αναφέρει η ΕΘΝΙΚΗ ότι στις Νήσους Αστυπάλαια και Κάσος που η ίδια δεν έχει παρουσία, οι πελάτες της εξυπηρετούνται από τα ATMs του Ανταγωνισμού άνευ χρεώσεων διατραπεζικών προμηθειών.

¹²² Η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ, λόγω της φύσης της ως πιστωτικού *συνεταιρισμού*, δραστηριοποιείται κυρίως στο νομό καταστατικής έδρας σε περιοχές όμορες του νομού αυτού, σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο που διέπει την λειτουργία της.

¹²³ Η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ δεν δραστηριοποιείται αυστηρώς στα ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ αλλά και στη ευρύτερη περιοχή της Αττικής μέσω ενός καταστήματος της που διατηρούσε στον Πειραιά. Η μεταβίβαση των καταθέσεων του καταστήματος αυτού στη γνωστοποιούσα προσδίδει εθνικό χαρακτήρα στην υπό κρίση συγκέντρωση.

Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι μία τέτοια στενή οριοθέτηση δεν παρίσταται ορθή εν προκειμένω βάσει των προεκτεθέντων παραγόντων, ενώ επίσης πρέπει ειδικότερα να ληφθεί υπόψη ότι μετά τη θέση της σε εκκαθάριση η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ έχει πάψει ουσιαστικά να υφίσταται, συνεπώς εν τοις πράγμασι έχουν πάψει να προσφέρονται «προϊόντα προσαρμοσμένα στις εκάστοτε τοπικές συνθήκες και ανάγκες» και έχει εκλείψει ο παράγων των διαπροσωπικών σχέσεων στην επιλογή της, ενώ οι τράπεζες που κλήθηκαν στην ανταγωνιστική διαδικασία της ΤτΕ να υποβάλουν προσφορά για την απόκτηση των ως άνω στοιχείων ήταν σημαντικού μεγέθους και πανελλήνιας εμβέλειας.

4.2.2. Επιχειρηματική Τραπεζική

Οι ανωτέρω επισημάνσεις για τη λιανική τραπεζική ισχύουν κατά βάσιν και για την επιχειρηματική τραπεζική. Αναφορικά με την επιμέρους υπο-αγορά των **τραπεζικών προϊόντων/υπηρεσιών για επιχειρήσεις (corporate banking)**, όπως αποσαφηνίστηκε και ορίστηκε για τους σκοπούς της παρούσας, η πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τείνει προς την οριοθέτηση της γεωγραφικής αγοράς σε εθνικό επίπεδο, καθώς οι εντασσόμενες στην οικεία αγορά υπηρεσίες, λόγω της φύσης και του σκοπού τους, ζητούνται και παρέχονται αποτελεσματικότερα στο επίπεδο αυτό¹²⁴. Ο εθνικός χαρακτήρας της δικαιολογείται από μια σειρά παραγόντων, όπως της ανάγκης για ενδελεχή γνώση του εταιρικού δικαίου της χώρας στην οποία είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση, της διάρθρωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και του περιβάλλοντος αγοράς, των λογιστικών και φορολογικών κανόνων, καθώς επίσης και του θεσμικού πλαισίου και του επιπέδου τιμών της αγοράς. Σε σχέση με μια τυχόν στενότερη οριοθέτηση, η σημασία του παράγοντα της τοπικής εγγύτητας φθίνει για τις μεγάλες επιχειρήσεις, αν και είναι μάλλον πιο σημαντική στις υπηρεσίες πληρωμών προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Σε σχέση με το ενδεχόμενο ευρύτερης οριοθέτησης, μολονότι όντως επιμέρους στοιχεία της επιχειρηματικής τραπεζικής μπορεί να έχουν μία πιο ευρεία ευρωπαϊκή ή και διεθνή διάσταση, κυρίως για τις Μεγάλες Επιχειρήσεις¹²⁵, κρίνεται ότι οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις προσφέρουν τα σχετικά προϊόντα / παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού σε εθνικό επίπεδο.

Βάσει των ανωτέρω, η σχετική γεωγραφική αγορά των τραπεζικών προϊόντων/ υπηρεσιών για επιχειρήσεις (corporate banking) για τους σκοπούς της παρούσας εκτίμησης είναι εθνική, ήτοι καλύπτει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

Ωστόσο, για τους λόγους που αναφέρθηκαν και ανωτέρω κατά την οριοθέτηση της γεωγραφικής αγοράς των λιανικών τραπεζικών υπηρεσιών, όλως επικουρικός, θα παρατεθούν τα μερίδια αγοράς της ALPHA στην αγορά της επιχειρηματικής τραπεζικής προ και μετά την ολοκλήρωση της γνωστοποιηθείσας πράξης και την γεωγραφική περιοχή των Δωδεκανήσων (πρώην Νομό Δωδεκανήσου) στον οποίο δραστηριοποιείται (κυρίως) η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ.

¹²⁴ Βλ. αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.6168-RBI/EFG EUROBANK/JV, M.5384- BNP PARIBAS/FORTIS, M.3894 -UNICREDITO/HVB, M.4844 – FORTIS/ ABN AMRO ASSETS, M.873- BANK AUSTRIA/CREDITANSTALT. Ομοίως και οι πρόσφατες αποφάσεις της Ε.Α. σχετικά με τις συγκεντρώσεις στον τραπεζικό κλάδο, ενδεικτικά στις Αποφάσεις 534/VI/2012-ALPHA-EUROBANK, 549/VII/2012-ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΓΡΟΤΙΚΗ 556/VII/2012-ALPHA-ΕΜΠΟΡΙΚΗ, 553/VII/2012-ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΓΕΝΙΚΗ και ΕΘΝΙΚΗ-EUROBANK-562/VII/2013.

¹²⁵ Βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής επιτροπής M.2567-NORDBANKEN/POSTGIROT.

Ε. ΜΕΓΕΘΟΣ ΑΓΟΡΩΝ – ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

Ε.1. Μέγεθος Αγορών

Ε.1.1. Ελληνική Επικράτεια

Βάσει των στοιχείων του Στατιστικού Δελτίου Οικονομικής Συγκυρίας της ΤτΕ, το σύνολο της αγοράς Καταθέσεων Λιανικής και Επιχειρηματικής Τραπεζικής και η εξέλιξη της από το 2011 έως το 1^ο εξάμηνο του 2013¹²⁶ για όλη την ελληνική επικράτεια διαμορφώνεται ως εξής:

ΑΓΟΡΑ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ (Σε εκατ. €)	2011	2012	1 ^ο εξάμηνο 2013
Καταθέσεις Όψεως Λιανικής	7.998	6.724	6.635
Καταθέσεις Ταμειυτηρίου Λιανικής	53.439	44.844	43.533
Καταθέσεις Προθεσμίας Λιανικής	83.929	83.495	86.423
Σύνολο Καταθέσεων Λιανικής	145.370	135.063	136.591
Καταθέσεις Όψεως Επιχειρηματικής	11.603	11.449	10.821
Καταθέσεις Προθεσμίας Επιχειρηματικής	17.168	14.939	15.263
Σύνολο Καταθέσεων Επιχειρηματικής	28.856	26.338	26.084
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	174.226	161.401	162.675

Ε.1.2. Τοπική αγορά Δωδεκανήσων

Με βάση τις απαντήσεις, οι οποίες συλλέχθηκαν μετά από σχετικά ερωτηματολόγια που απέστειλε η ΓΔΑ προς όλες τις εμπορικές τράπεζες, που δραστηριοποιούνται στα Δωδεκάνησα, για την επικουρική ανάλυση σε επίπεδο τοπικής αγοράς παρατίθεται πίνακας με τα συνολικά απόλυτα μεγέθη ανά οριζόμενο είδος κατάθεσης για όλα τα Δωδεκάνησα (αθροιζόμενες όλες τις Νήσους), στα οποία είχε παρουσία η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥΥ για την εκτίμηση των επιπτώσεων της συγκέντρωσης στην περιοχή δραστηριοποίησης της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥΥ τον πρώην Νομό Δωδεκανήσων (ως είχαν στις 30/06/2013):

ΑΓΟΡΑ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ (€)	30.06.2013
Καταθέσεις Όψεως Λιανικής	[...]
Καταθέσεις Ταμειυτηρίου Λιανικής	[...]

¹²⁶ Πηγή: Διεύθυνση Στατιστικής της Τράπεζας της Ελλάδος.

Καταθέσεις Προθεσμίας Λιανικής	[...]
Σύνολο Καταθέσεων Λιανικής	[...]
Καταθέσεις Όψεως Επιχειρηματικής	[...]
Καταθέσεις Προθεσμίας Επιχειρηματικής	[...]
Σύνολο Καταθέσεων Επιχειρηματικής	[...]
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	[...]

Ε.2. Μερίδια Αγοράς

Ε.2.1. Ελληνική Επικράτεια

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στην Υπηρεσία στοιχεία και βάσει των στοιχείων του Στατιστικού Δελτίου Οικονομικής Συγκυρίας της Τράπεζας της Ελλάδος και τη γνωστοποιούσα, το ύψος των καταθέσεων και τα μερίδια αγοράς της ALPHA στις επιμέρους σχετικές αγορές κατά την περίοδο 2012 έως το 1^ο εξάμηνο του 2013, για το σύνολο της ελληνικής επικράτειας είχαν ως εξής:

ΥΨΟΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ και ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ Ομίλου ALPHA	2012		1ο εξάμηνο 2013	
	εκατ. €	μερ. αγ.	εκατ. €	μερ. αγ.
Καταθέσεις Όψεως Λιανικής	[...]	[20-30]%	[...]	[20-30]%
Καταθέσεις Ταμιευτηρίου Λιανικής	[...]	[15-20]%	[...]	[15-20]%
Καταθέσεις Προθεσμίας Λιανικής	[...]	[15-20]%	[...]	[20-30]%
Σύνολο Καταθέσεων Λιανικής	[...]	[15-20]%	[...]	[20-30]%
Καταθέσεις Όψεως Επιχειρηματικής	[...]	[20-30]%	[...]	[20-30]%
Καταθέσεις Προθεσμίας Επιχ/τικής	[...]	[20-30]%	[...]	[20-30]%
Σύνολο Καταθέσεων Επιχειρηματικής	[...]	[20-30]%	[...]	[20-30]%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	[...]	[15-20]%	[...]	[20-30]%

Σε ότι αφορά τα μερίδια αγοράς της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ στις επιμέρους προϊόντικές αγορές των καταθέσεων για την ελληνική επικράτεια, κατά την εκτίμηση της γνωστοποιούσας, αυτά αναμένονται αμελητέα. Η εκτίμηση της γνωστοποιούσας επιβεβαιώνεται από την

επεξεργασία από την Υπηρεσία των σχετικών στοιχείων. Πράγματι, η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ είχε συνολικές καταθέσεις, στο τέλος του 1^{ου} εξαμήνου του 2013, ύψους [...] εκ. ευρώ, ενώ, όπως προκύπτει από την προηγούμενη Ενότητα Δ.1., η συνολική εγχώρια ευρύτερη αγορά των καταθέσεων ανήλθε, κατά την ίδια περίοδο, σε [...] δις ευρώ, το μερίδιο της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ στην ευρύτερη εγχώρια αγορά των καταθέσεων δεν ξεπερνούσε το [0-0,5]%. Το ύψος των καταθέσεων και τα μερίδια αγοράς της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ, στην ελληνική επικράτεια, είχαν ως εξής:

ΥΨΟΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ και ΜΕΡΙΔΙΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	2012		1ο εξάμηνο 2013	
	εκατ. €	μερ. αγ.	εκατ. €	μερ. αγ.
Καταθέσεις Όψεως Λιανικής	[...]	[0-0,5]%	[...]	[0-0,5]%
Καταθέσεις Ταμειυτηρίου Λιανικής	[...]	[0-0,5]%	[...]	[0-0,5]%
Καταθέσεις Προθεσμίας Λιανικής	[...]	[0-0,5]%	[...]	[0-0,5]%
Σύνολο Καταθέσεων Λιανικής	[...]	[0-0,5]%	[...]	[0-0,5]%
Καταθέσεις Όψεως Επιχ/κής	[...]	[0-0,5]%	[...]	[0-0,5]%
Καταθέσεις Προθεσμίας Επιχ/κής	[...]	[0-0,5]%	[...]	[0-0,5]%
Σύνολο Καταθέσεων Επιχ/κής	[...]	[0-0,5]%	[...]	[0-0,5]%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	[...]	[0-0,5]%	[...]	[0-0,5]%

Εν προκειμένω, με περίοδο αναφοράς την 30/06/2013, η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ κατέχει ποσοστό πολύ μικρότερο του 1% των ως άνω ορισθεισών σχετικών αγορών και πιο συγκεκριμένα μερίδιο που κυμαίνεται από [0-0,5] % έως [0-0,5]%. Ως εκ τούτου, μετά την ολοκλήρωση της γνωστοποιηθείσας πράξης, τα μερίδια της ALPHA μεταβάλλονται κατά εντελώς επουσιώδη τρόπο. Μια συγκέντρωση δεν συνιστά απειλή για την εύρυθμη λειτουργία του ανταγωνισμού, εφόσον δεν αλλοιώνει παρά με αμελητέο τρόπο τη θέση των παικτών στην αγορά. Σημειώνεται ότι, προκειμένου να υπολογιστούν τα μερίδια της ALPHA μετά την ολοκλήρωση της υπό κρίση πράξης στις επιμέρους σχετικές αγορές, τα υπόλοιπα των μεταφερόμενων προθεσμιακών λογαριασμών της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ προστέθηκαν στους λογαριασμούς πρώτης ζήτησης της ALPHA (ταμειυτηρίου για τη λιανική τραπεζική, όψεως για την επιχειρηματική), ενόψει και της προαναφερθείσας, επιβαλλόμενης με απόφαση της ΤτΕ, μετατροπής των αποκτώμενων λογαριασμών προθεσμίας σε λογαριασμούς πρώτης ζήτησης¹²⁷.

¹²⁷ Βλ. και την από 16/12/2013 Ανακοίνωση της ALPHA «Εξυπηρέτηση καταθέσεων πελατών της Συνεταιριστικής Τράπεζας Δωδεκανήσου», όπου αναφέρεται ότι: «Όσον αφορά τους προθεσμιακούς λογαριασμούς το υπόλοιπο τους μεταφέρεται σε λογαριασμούς πρώτης ζήτησης, ανάλογα με την κατηγορία του δικαιούχου (ταμειυτηρίου για τα φυσικά πρόσωπα και όψεως για τα νομικά πρόσωπα)».

ΥΨΟΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ και ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ ALPHA μετά τη συγκέντρωση	1ο εξάμηνο 2013	
	εκατ. €	μερ. αγ.
Καταθέσεις Όψεως Λιανικής	[...]	[20-30]%
Καταθέσεις Ταμειυτηρίου Λιανικής	[...]	[15-20]%
Καταθέσεις Προθεσμίας Λιανικής	[...]	[20-30]%
Σύνολο Καταθέσεων Λιανικής	[...]	[20-30]%
Καταθέσεις Όψεως Επιχειρηματικής	[...]	[20-30]%
Καταθέσεις Προθεσμίας Επιχ/τικής	[...]	[20-30]%
Σύνολο Καταθέσεων Επιχ/ματικής	[...]	[20-30]%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	[...]	[20-30]%

Ε.2.2. Τοπική αγορά Δωδεκανήσων

Από τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στην ΓΔΑ από την γνωστοποιούσα και κατόπιν επεξεργασίας από την ΓΔΑ (σε συνάρτηση με τα στοιχεία που συλλέχθηκαν από τις υπόλοιπες εμπορικές τράπεζες), προκύπτουν τα ακόλουθα ποσοστιαία μερίδια αγοράς για την ALPHA και τη ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ, τα που αφορούν στη δραστηριοποίησή τους τον πρώην Νομό Δωδεκανήσου:

ΥΨΟΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ και ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ						
	ALPHA (πριν τη Συγκέντρωση)		ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ		ALPHA (μετά τη Συγκέντρωση)	
	€	μ.αγ.	€	μ.αγ.	€	μ.αγ.
Όψεως Λιανικής	[...]	[40-50]%	[...]	[0-5]%	[...]	[40-50]%
Ταμειυτηρίου Λιανικής	[...]	[20-30]%	[...]	[0-5]%	[...]	[40-50]%
Προθεσμίας Λιανικής	[...]	[20-30]%	[...]	[10-15]%	[...]	[20-30]%
Σύνολο Λιανικής	[...]	[20-30]%	[...]	[5-10]%	[...]	[30-40]%
Όψεως Επιχ/κής	[...]	[15-20]%	[...]	[15-20]%	[...]	[30-40]%
Προθεσμίας Επιχ/κής	[...]	[5-10]%	[...]	[15-20]%	[...]	[5-10]%
Σύνολο Επιχ/κής	[...]	[15-20]%	[...]	[15-20]%	[...]	[30-40]%

ΣΥΝΟΛΟ	[...]	[20-30]%	[...]	[5-10]%	[...]	[30-40]%
--------	-------	----------	-------	---------	-------	----------

Παρατηρείται ότι, σε επίπεδο συνόλου όλων των καταθέσεων στα Δωδεκάνησα, η συνολική επελθούσα μεταβολή στο μερίδιο αγοράς της ALPHA, είναι 9,2 ποσοστιαίες μονάδες, ήτοι από [20-30]% σε [30-40]%. Στην κατηγορία των καταθέσεων Όψεως Λιανικής η μεταβολή είναι μόλις [0,5-5]%, ενώ ως αξιόλογη (ωστόσο μη κρίσιμη) μεταβολή μπορεί να αναφερθεί σε επίπεδο συνολικών καταθέσεων της Λιανικής Τραπεζικής δηλαδή η αύξηση του μεριδίου αγοράς της ALPHA σε [30-40]% από [20-30]%. Για λόγους πληρότητας της ανάλυσης παρατίθενται τα μερίδια των ανταγωνιστών της γνωστοποιούσας στην σχετική αγορά των Δωδεκανήσων ανά καταθετικό προϊόν:

ΥΨΟΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ 30/06/2013 ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ								
Είδος κατάθεσης	ΠΕΙΡΑΙΩΣ		EUROBANK		ΕΤΕ		ΑΤΤΙΚΗΣ	
	€	μ.αγ.	€	μ.αγ.	€	μ.αγ.	€	μ.αγ.
Όψεως Λιανικής	[...]	[20-30]%	[...]	[15-20]%	[...]	[5-10]%	[...]	[0-5]%
Ταμειυτηρίου Λιανικής	[...]	[15-20]%	[...]	[5-10]%	[...]	[30-40]%	[...]	[0-5]%
Προθεσμίας Λιανικής	[...]	[30-40]%	[...]	[15-20]%	[...]	[20-30]%	[...]	[0-5]%
Σύνολο Λιανικής	[...]	[20-30]%	[...]	[10-15]%	[...]	[20-30]%	[...]	[0-5]%
Όψεως Επιχ/κής	[...]	[30-40]%	[...]	[10-15]%	[...]	[15-20]%	[...]	[0-5]%
Προθεσμίας Επιχ/κής	[...]	[20-30]%	[...]	[20-30]%	[...]	[20-30]%	[...]	[10-15]%
Σύνολο Επιχ/κής	[...]	[20-30]%	[...]	[15-20]%	[...]	[20-30]%	[...]	[0-5]%
ΣΥΝΟΛΟ	[...]	[20-30]%	[...]	[15-20]%	[...]	[20-30]%	[...]	[0-5]%

Υπενθυμίζεται ότι προκειμένου να υπολογιστούν τα μερίδια της ALPHA μετά την ολοκλήρωση της υπό κρίση πράξης στις επιμέρους σχετικές αγορές, τα υπόλοιπα των μεταφερόμενων προθεσμιακών λογαριασμών της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ προστέθηκαν στους λογαριασμούς πρώτης ζήτησης της ALPHA (ταμειυτηρίου για τη λιανική τραπεζική, όψεως για την επιχειρηματική), ενόψει και της προαναφερθείσας, επιβαλλόμενης με απόφαση της ΤτΕ, μετατροπής των αποκτώμενων λογαριασμών προθεσμίας σε λογαριασμούς πρώτης ζήτησης¹²⁸. Συνεπώς τα μερίδια αγοράς της ALPHA στην αγορά του Ταμειυτηρίου Λιανικής και Όψεως Λιανικής πρέπει να εξεταστούν υπό το ανωτέρω πρίσμα. Τα ανωτέρω εξετάζονται αναλυτικότερα στη νομική εκτίμηση.

¹²⁸ Βλ. και την από 16/12/2013 Ανακοίνωση της ALPHA «Εξυπηρέτηση καταθέσεων πελατών της Συνεταιριστικής Τράπεζας Δωδεκανήσου», όπου αναφέρεται ότι: «Όσον αφορά τους προθεσμιακούς λογαριασμούς το υπόλοιπο τους μεταφέρεται σε λογαριασμούς πρώτης ζήτησης, ανάλογα με την κατηγορία του δικαιούχου (ταμειυτηρίου για τα φυσικά πρόσωπα και όψεως για τα νομικά πρόσωπα)».

Ε.3 Επίπτωση στο δίκτυο διανομής των προϊόντων καταθέσεων/χορηγήσεων

Υπενθυμίζεται ότι η γνωστοποιούσα αναλαμβάνει μόνο τον κλάδο των καταθέσεων από την υπό εκκαθάριση Δωδεκανήσου και όχι τα καταστήματά της, με εξαίρεση αυτά που βρίσκονται στα νησιά Τήλος, Λειψοί, Νίσσυρος και Κάσσος, προκειμένου να εξυπηρετούνται οι κάτοικοι των ακριτικών αυτών νησιών. Όσον αφορά τα ΑΤΜs της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ, η γνωστοποιούσα, κατόπιν σχετικού ερωτήματος της ΓΔΑ, δήλωσε ότι προτίθεται να αγοράσει το σύνολο αυτών¹²⁹.

Όπως προκύπτει από τον κατωτέρω πίνακα, τα υποκαταστήματα και ΑΤΜ που διατηρούν οι συμμετέχουσες στην υπό κρίση πράξη και οι σημαντικότεροι εκ των ανταγωνιστών τους στην εγχώρια τραπεζική αγορά, κατά το εξάμηνο του 2013, έχουν ως ακολούθως¹³⁰:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ				
ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ		ΑΤΜ	
	30/06/2013		30/06/2013	
ΟΜΙΛΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	[...]	[...]	[...]	[...]
ΟΜΙΛΟΣ ALPHA BANK	[...]	[20-30]%	[...]	[20-30]%
ΟΜΙΛΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ	[...]	[...]	[...]	[...]
ΟΜΙΛΟΣ EUROBANK	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΤΤΙΚΑ BANK	[...]	[...]	[...]	[...]
CITIBANK International	[...]	[...]	[...]	[...]
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	[...]	[0,5-5]%	[...]	[0,5-5]%
HSBC BANK	[...]	[...]	[...]	[...]
<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	[...]	100,00%	[...]	100,00%

Ακολουθεί στον επόμενο πίνακα ανάλυση των υποκαταστημάτων και ΑΤΜ σε επίπεδο Δωδεκανήσου για την γνωστοποιούσα, την ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ και τις ανταγωνίστριες της γνωστοποιούσας τράπεζες.

¹²⁹ Βλ σχετικά στην υπ αριθμ πρωτ 230/22.01.2014 απαντητική επιστολή της ALPHA ερώτημα 9.

¹³⁰ Συνεπώς για τον υπολογισμό του σχετικού μεριδίου αγοράς των καταστημάτων της γνωστοποιούσας στην εθνική επικράτεια ή σε επίπεδο Δωδεκανήσου προστέθηκαν μόνο τα 4 εν λόγω καταστήματα στην γνωστοποιούσα και όχι το σύνολο των καταστημάτων της υπό εκκαθάριση Δωδεκανήσου.

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ				
ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤ Α		ΑΤΜ	
	30/06/2013		30/06/2013	
ΟΜΙΛΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	[...]	[...]	[...]	[...]
ΟΜΙΛΟΣ ALPHA BANK	[...]	[15-20]%	[...]	[20-30]%
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	[...]	[15-20]%	[...]	[20-30]%
ΟΜΙΛΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ	[...]	[...]	[...]	[...]
ΟΜΙΛΟΣ EUROBANK	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΤΤΙΚΑ BANK	[...]	[...]	[...]	[...]
<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	[...]	100,00%	[...]	100,00%

ΣΤ. ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΗΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Προκειμένου να εκτιμήσει τις επιπτώσεις της γνωστοποιηθείσας πράξης στον ανταγωνισμό, η Υπηρεσία ζήτησε τις απόψεις της γνωστοποιούσας και των ανταγωνιστών της που δραστηριοποιούνται στις περιοχές που δραστηριοποιείτο μέχρι πρότινος η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ.

Η άποψη της γνωστοποιούσας είναι πως η γνωστοποιηθείσα πράξη ουδεμία επίπτωση στον ανταγωνισμό έχει¹³¹. Αντίστοιχα, το σύνολο των ερωτηθεισών τραπεζών θεωρούν ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν θα έχει καμία επίπτωση στη λειτουργία του ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές, λόγω κυρίως του μικρού μεγέθους της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ, ενώ καμία απ' αυτές δεν εξέφρασε επιφυλάξεις για το αντίθετο¹³².

¹³¹ Βλ. το υπ' αρ. 77/07.01.2014 έντυπο γνωστοποίησης της Συγκέντρωσης και την υπ' αρ. 730/22.01.2014 πρόσθετη επιστολή παροχής διευκρινίσεων

¹³² Συγκεκριμένα:

α) Η τράπεζα [...], στην υπ' αριθ. 233/10.01.2014 επιστολή της προς την ΓΔΑ, αναφέρει ότι η εν λόγω πράξη δεν θεωρεί ότι θα έχει επιπτώσεις στην λειτουργία του ανταγωνισμού, καθώς η αγορά καταθέσεων των Δωδεκανήσων αντιστοιχεί σε ποσοστό 1,4% της ελληνικής επικράτειας και η πλειοψηφία των καταθέσεων συγκεντρώνεται σε περιοχές που έχουν παρουσία τραπεζικοί οργανισμοί.

β) Η [...], στην υπ' αριθ. 213/10.01.2014 επιστολή της προς την ΓΔΑ, αναφέρει ότι «ότι η επίδραση στη λειτουργία του ανταγωνισμού από τη γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση θα είναι αμελητέα». Πρόσθεσε δε ότι «[δ]εδομένου ότι οι πελάτες έχουν γίνει πολύ πιο απαιτητικοί και επιφυλακτικοί προς τις τράπεζες λόγω της κρίσης, το μέλλον προβλέπεται να είναι πολύ ανταγωνιστικό μεταξύ των τραπεζών, οι οποίες θα κληθούν να ικανοποιήσουν τις ολοένα αυξανόμενες απαιτήσεις των πελατών, σε επίπεδο προϊόντων, καινοτομίας και εξυπηρέτησης. Άρα η νέα δομή του τραπεζικού συστήματος εκ των πραγμάτων απαιτεί την ύπαρξη τραπεζικών οργανισμών με μέγεθος ικανό να διαχειριστεί τα νέα δεδομένα και να προσφέρει στην πελατεία τις

Z. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Z.1. Αξιολόγηση της συγκέντρωσης στην εθνική αγορά

Ως προς την εθνική αγορά καταθέσεων είτε λιανικής είτε επιχειρηματικής, η αύξηση του μεριδίου αγοράς της ALPHA, το οποίο ανερχόταν προ της συγκέντρωσης σε ποσοστό [20-30]%, είναι κατώτερη ποσοστού [0,5-5]% και ανέρχεται μετά τη συγκέντρωση σε ποσοστό [20-30]%¹³³. Ταυτόχρονα, σε εθνικό επίπεδο, υφίστανται ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, με αρκετά σημαντικό μερίδιο αγοράς (EUROBANK, ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ΕΘΝΙΚΗ, κ.λπ.)¹³⁴. Ως προς την επίπτωση στο δίκτυο διανομής των προϊόντων καταθέσεων / χορηγήσεων υπογραμμίζεται ότι η γνωστοποιούσα αναλαμβάνει μόνο τον κλάδο των καταθέσεων από την υπό εκκαθάριση τράπεζα και όχι τα καταστήματά της, με εξαίρεση αυτά που βρίσκονται στα νησιά Τήλος, Λειψοί, Νίσυρος και Κάσσος, ενώ προτίθεται να αγοράσει το σύνολο των ATMs της τελευταίας. Σε επίπεδο εθνικής αγοράς, η αύξηση του μεριδίου αγοράς της ALPHA, το οποίο ανερχόταν προ της συγκέντρωσης σε ποσοστό [20-30]% για τα καταστήματα και [20-30]% για τα ATMs, είναι κατώτερη ποσοστού 1% και ανέρχεται μετά τη συγκέντρωση σε ποσοστό [20-30]% και [20-30]% αντίστοιχα. Κατά συνέπεια, δεν τίθεται ζήτημα περιορισμού του ανταγωνισμού. Σημειώνεται ότι, κατά τη νομολογία ΕΑ, «Μια συγκέντρωση δεν περιορίζει, κατά κανόνα, σημαντικά τον ανταγωνισμό και ως εκ τούτου δε συνιστά απειλή για την εύρυθμη λειτουργία του, εφόσον δεν αλλοιώνει παρά με αμελητέο τρόπο τη θέση των παικτών στην αγορά, ακόμα και αν αυτοί κατέχουν ήδη δεσπόζουσα θέση»¹³⁵. Εν προκειμένω, η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ κατέχει ποσοστό πολύ μικρότερο του [0,5-5]% τόσο στην ευρύτερη αγορά των καταθέσεων όσο και στις επιμέρους αγορές αυτών [βλ. αναλυτικά ανωτέρω κεφάλαιο E.2.1]. Είναι βέβαιο ότι, στο πλαίσιο οιασδήποτε σχετικής αγοράς, αύξηση μεριδίου κατώτερη του [0,5-5]% δεν μπορεί να συνιστά απειλή στον ανταγωνισμό¹³⁶. Κατά τα λοιπά, ισχύουν τα ανωτέρω αναλυτικώς εκτεθέντα.

Z.2. Αξιολόγηση της συγκέντρωσης στις επιμέρους τοπικές αγορές (επικουρική αξιολόγηση)

αναβαθμισμένες υπηρεσίες που επιθυμεί» ενώ καταλήγει «Η αύξηση της ρευστότητας αποτελεί τα τελευταία έτη καίρια ανάγκη για τις τράπεζες και έχει οδηγήσει την αγορά καταθέσεων σε πολύ ανταγωνιστικά δεδομένα. Το μέγεθος της υπό εξέταση συγκέντρωσης δεν αναμένεται να επιφέρει ουσιαστική μεταβολή στις εν λόγω συνθήκες».

γ) Η τράπεζα [...], στην υπ' αριθ. 10164/31.12.2013 επιστολή της προς την ΓΔΑ αναφέρει ότι, σύμφωνα με την ανακοίνωση της ΤτΕ για τη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων της υπό ειδική εκκαθάριση ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ στην ALPHA, το ποσό των μεταβιβαζόμενων καταθέσεων με στοιχεία 30.09.2013 εκτιμάται σε ποσό €255 εκατ περίπου αποτελώντας το 0,1% επί του συνόλου των καταθέσεων της ελληνικής αγοράς. Αυτό αποτελεί ένα πολύ μικρό μερίδιο, συνεπώς θεωρεί (η τράπεζα [...]) ότι η συγκέντρωση δε θα μεταβάλει τους όρους ανταγωνισμού σε πανελλήνιο επίπεδο. Σε τοπικό επίπεδο, θεωρώντας ότι το σύνολο των μεταβιβαζόμενων καταθέσεων αφορούν εξολοκλήρου την αγορά της Δωδεκανήσου και λαμβάνοντας υπόψη μας τα δημοσιευμένα στοιχεία της ΤτΕ όπου οι καταθέσεις ανά νομό για 30.06.2013 στο νομό Δωδεκανήσου ανήλθαν σε €2.277 εκατ, το μερίδιο ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ στην ίδια αγορά εκτιμάται σε 11% περίπου. Ωστόσο, καταλήγει η τράπεζα [...] ότι δεδομένης και της ευρύτερης ανακατάταξης των μεριδίων αγοράς που προέκυψε στα πλαίσια των πρόσφατων συγχωνεύσεων των μεγάλων τραπεζικών ιδρυμάτων (οι 4 συστημικές τράπεζες μετά τις εξαγορές της τελευταίας περιόδου κατέχουν ποσοστό άνω του 90% της αγοράς σε πανελλαδικό επίπεδο) και του μεριδίου της εν λόγω συνεταιριστικής στην τοπική αγορά, θεωρεί ότι η προσάρτηση των καταθέσεων αυτών στην ALPHA δεν θα επηρεάσει τις συνθήκες ανταγωνισμού.

¹³³ Βλ. ενδεικτικά υποθέσεις, στις οποίες αυξήσεις μεριδίων μετά τη συγκέντρωση 0-5% έχουν θεωρηθεί ανεπαίσθητες: Μ.5384, ο.π., σκ.85,90,95-96, Μ.4844, ο.π., σκ.137-138, 139-140,155-156, Μ.4155, BNP PARIBAS/BNL, σκ.30-31.

¹³⁴ Βλ. ενδεικτικά Μ.4844, ό.π., σκ. 138, Μ.5384, ό.π., σκ. 96.

¹³⁵ ΕΑ 537/VI/2012, σκ. 42.

¹³⁶ Ο.π.

Σε σχέση με την αξιολόγηση της συγκέντρωσης, ακόμη και αν ήθελε να γίνει δεκτή μία από τις ανωτέρω επικουρικές οριοθετήσεις της σχετικής γεωγραφικής αγοράς (βλ. στοιχεία ενότητας Ε.2.2. και Ε.3), βάσει του γεγονότος ότι:

α) η στον εν λόγω βαθμό σχετική κατάτμηση τόσο της προϊοντικής όσο και της γεωγραφικής αγοράς είναι, για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, όλως επικουρική (ιδίως σε σχέση με τη γεωγραφική αγορά, υπογραμμίζεται το γεγονός ότι δεν στοιχειοθετείται καμία διαφοροποίηση των καταναλωτικών συνθηκών σε τέτοιο επίπεδο ανάλυσης),

β) στη γνωστοποιούμενη συγκέντρωση οδήγησε η διαγωνιστική διαδικασία που επισπεύσθηκε από την αρμόδια ΤτΕ, στην οποία κλήθηκαν τα μεγάλα πιστωτικά ιδρύματα που κρίθηκε από την ΤτΕ ότι προσέφεραν τα καλύτερα εχέγγυα φερεγγυότητας¹³⁷ και στο πλαίσιο της οποίας η ALPHA υπέβαλε την καλύτερη προσφορά, υπό τις ιδιαίτερες δε συνθήκες οικονομικής συγκυρίας που έχουν επιβαρύνει τη χώρα [βλ. αναλυτικά ανωτέρω κεφάλαιο Β.3],

γ) η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ετέθη σε ειδική εκκαθάριση και η προαναφερθείσα διαδικασία μεταβίβασης των καταθέσεων κατέστη επιτακτική για την προστασία του δημόσιου συμφέροντος όπως εξειδικεύεται ειδικότερα στην προστασία των καταθετών και της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος εν γένει¹³⁸ [βλ. αναλυτικά ανωτέρω κεφάλαιο Β.3],

δ) στην υπο-αγορά καταθέσεων όψεως λιανικής στην κυρίως περιοχή δραστηριοποίησης της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ (ήτοι τα Δωδεκάνησα), συνολικά η ALPHA είχε μερίδιο [40-50]%, το οποίο εμφανίζεται να ανέρχεται μετά τη συγκέντρωση σε [40-50]%. Επομένως, η αύξηση μεριδίου της ALPHA που προκύπτει λόγω της συγκέντρωσης κυμαίνεται στα επίπεδα του [0,5-5]%,

ε) στην υπο-αγορά καταθέσεων ταμιευτηρίου λιανικής στην κυρίως περιοχή δραστηριοποίησης της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ τα Δωδεκάνησα, συνολικά η ALPHA είχε μερίδιο [20-30]%, το οποίο εμφανίζεται να ανέρχεται μετά τη συγκέντρωση σε [40-50]%, δεδομένης της μετατροπής των καταθέσεων προθεσμίας λιανικής της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ σε ταμιευτηρίου λιανικής,

στ) στην υπο-αγορά καταθέσεων όψεως επιχειρηματικής στην κυρίως περιοχή δραστηριοποίησης της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ (ήτοι τα Δωδεκάνησα), συνολικά η ALPHA είχε μερίδιο [15-20]% το οποίο εμφανίζεται να ανέρχεται μετά τη συγκέντρωση σε [30-40]%, δεδομένης της μετατροπής των καταθέσεων προθεσμίας επιχειρηματικής της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ σε όψεως επιχειρηματικής,

¹³⁷ Σύμφωνα με το άρ. 63Δ του ν. 3601/2007, παρ. 3, η ΤτΕ: «καλεί πιστωτικά ιδρύματα ή άλλα πρόσωπα, που κατά την κρίση της και σύμφωνα με τις διαθέσιμες σε αυτήν κατά το χρόνο αυτό πληροφορίες είναι κατάλληλα για την κτήση των υπό μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων, σε άτυπη και εμπιστευτική διαδικασία υποβολής προσφορών για την απόκτηση των προς μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων. Αυτή η εκτίμηση καταλληλότητας λαμβάνει χώρα ενόψει των σκοπών του μέτρου εξυγίανσης του άρθρου 63Α ν. 3601/2007, οι οποίοι εκτίθενται στο άρθρο 63Β παρ. 1 του ίδιου νόμου. Στην εκτίμηση καταλληλότητας λαμβάνεται έτσι ιδίως υπόψη η ανάγκη διασφάλισης της εμπιστοσύνης του κοινού στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, η οποία επιτυγχάνεται κατεξοχήν με την ομαλή συνέχιση των βασικών τραπεζικών εργασιών».

¹³⁸ Ο στόχος διαφύλαξης του δημόσιου συμφέροντος της όλης διαδικασίας μεταβίβασης των συμβατικών σχέσεων σε άλλο πιστωτικό ίδρυμα υπογραμμίζεται από το γεγονός της επίσπευσης από την αρμόδια κρατική εποπτική αρχή (δεν επρόκειτο δηλαδή για αμιγώς ιδιωτική επιχειρηματική απόφαση).

ζ) ως προς την επίπτωση στο δίκτυο διανομής των προϊόντων καταθέσεων/χορηγήσεων, στα ΑΤΜ συνολικά η ALPHA είχε μερίδιο [20-30]%, το οποίο εμφανίζεται να ανέρχεται μετά τη συγκέντρωση σε [40-50]%,

η) εν γένει, τα ποσά των καταθέσεων στα οποία αντιστοιχούν τα μερίδια αγοράς των ως άνω γεωγραφικών περιοχών είναι πολύ μικρά σε σχέση με τις συνολικές καταθέσεις όλης της επικράτειας,

θ) στη γεωγραφική περιοχή (πρώην νομό) της Δωδεκανήσου, δραστηριοποιείται το σύνολο των μεγάλων τραπεζών, καθώς και η ATTICA BANK [βλ. αναλυτικά ανωτέρω κεφάλαια E.2.2 και E.3], και

ι) δεν υφίστανται εμπόδια εισόδου στην αγορά,

συνάγεται ότι σε καμία από τις επικουρικά ορισθείσες υπο-αγορές δεν προκύπτει εκ της συγκέντρωσης απόκτηση ή μη αμελητέα ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης υπό την έννοια του άρθρου 7 ν. 3959/2011.

Το ανωτέρω συμπέρασμα ενισχύεται και από τις απαντήσεις των ανταγωνιστριών τραπεζών¹³⁹, καθώς σχεδόν το σύνολο αυτών κατέθεσε ότι εκ της συγκεκριμένης συγκέντρωσης δεν θα προκύψει πρόβλημα στον ανταγωνισμό ούτε σε εθνικό ούτε σε τοπικό επίπεδο. Οι πελάτες, επομένως, των τραπεζών διατηρούν την ευχέρεια επιλογής μεταξύ ισχυρών πιστωτικών ιδρυμάτων κατά τρόπο που να είναι δυσχερές σε μία επιχείρηση με όχι αμελητέο μερίδιο αγοράς να αυξήσει τις τιμές.

Συμπερασματικά, σε καμία από τις ορισθείσες αγορές δεν προκύπτει εκ της συγκέντρωσης απόκτηση ή μη αμελητέα ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης υπό την έννοια του άρθρου 7 ν. 3959/2011, ενώ αντίθετα εκτιμάται ότι η εν λόγω συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων / υπηρεσιών τμήμα της (λαμβανομένων υπόψη της διάρθρωσης όλων των σχετικών αγορών, του πραγματικού και δυνητικού ανταγωνισμού εκ μέρους επιχειρήσεων εγκατεστημένων εντός ή εκτός Ελλάδας, της μη ύπαρξης νομικών ή πραγματικών εμποδίων εισόδου στην αγορά, της θέσης των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων στην αγορά και της χρηματοοικονομικής τους ισχύος, των εναλλακτικών δυνατοτήτων επιλογής που έχουν οι προμηθευτές και χρήστες, της πρόσβασής τους στις πηγές εφοδιασμού / στις αγορές διάθεσης των προϊόντων¹⁴⁰, της εξέλιξης της προσφοράς και της ζήτησης των σχετικών αγαθών και υπηρεσιών, των συμφερόντων των καταναλωτών, και της συμβολής της εν λόγω πράξης στην οικονομική πρόοδο και τη

¹³⁹ Βλ. ανωτέρω κεφάλαιο ΣΤ.

¹⁴⁰ Εν προκειμένω, στοιχειοθετείται στενή υποκατάσταση μεταξύ των προϊόντων των συμμετεχουσών επιχειρήσεων και των ανταγωνιστών τους, γεγονός που περιορίζει τις πιθανότητες παρακώλυσης του ανταγωνισμού, υφίστανται εναλλακτικές επιλογές εφοδιασμού και οι νεοεισερχόμενοι δεν αντιμετωπίζουν σημαντικά έξοδα προσαρμογής, δεν υφίσταται εν προκειμένω δυνατότητα αποκλεισμού ανταγωνιστών από το νέο σχήμα, όπως επιβεβαιώνεται και από τις απαντήσεις των τελευταίων στο σχετικό ερώτημα της Υπηρεσίας, υφίσταται δυνατότητα του πελάτη να απειλήσει ότι σε εύλογο χρονικό διάστημα θα στραφεί σε εναλλακτικές πηγές εφοδιασμού, αν ο προμηθευτής αποφάσισε να αυξήσει τις τιμές ή να εφαρμόσει δυσμενέστερους όρους παράδοσης, υφίσταται δυνητικός ανταγωνισμός δεδομένου ότι η ενδεχόμενη είσοδος στην αγορά είναι πιθανή, έγκαιρη και επικερδής, ως πιθανή αντίδραση των ανταγωνιστών, δεν είθισται να συνάπτονται μακροχρόνιες συμβάσεις ούτε φαίνεται να λαμβάνουν χώρα επιλεκτικές μειώσεις τιμών στους πελάτες που προσπαθεί να προσελκύσει ο νεοεισερχόμενος. Δεν υφίστανται έτσι νομικά ή φυσικά εμπόδια εισόδου, υψηλά κόστη μεταστροφής σε άλλο προμηθευτή, κλπ.

βελτίωση της αποτελεσματικότητας προς το συμφέρον των καταναλωτών, χωρίς τη δημιουργία εμποδίων για τον ανταγωνισμό).

Κατά συνέπεια, με συνεκτίμηση όλων όσων ανωτέρω εξετάθησαν, η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση του πιστωτικού ιδρύματος «ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.» και του υπό εκκαθάριση πιστωτικού συνεταιρισμού «Συνεταιριστική Τράπεζα Δωδεκανήσου Συν.Π.Ε.», παρότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6 ν. 3959/2011, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές στις οποίες αφορά.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Το Τμήμα της Επιτροπής Ανταγωνισμού, το οποίο συγκροτήθηκε με την από 16/1/2014 κλήρωση, ομόφωνα εγκρίνει κατ' άρθρο 8 παρ. 3 ν. 3959/2011, την κατ' άρθρο 6 παρ. 1 επ. ν. 3959/2011 γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση που προκύπτει από τη μεταβίβαση από το πιστωτικό συνεταιρισμό «Συνεταιριστική Τράπεζα Δωδεκανήσου Συν.Π.Ε.», στο πιστωτικό ίδρυμα με την επωνυμία «ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.» όλων των συμβατικών σχέσεων τραπεζικών λογαριασμών που καταρτίστηκαν μεταξύ του πιστωτικού συνεταιρισμού ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ και τρίτων και όλων των απαιτήσεων τρίτων κατά της ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ που απορρέουν από συμβάσεις προθεσμιακών καταθέσεων, δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά.

Η απόφαση εκδόθηκε την **6^η Φεβρουαρίου 2014**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 1 του ν. 3959/2011.

Ο Πρόεδρος

Ο Συντάκτης της Απόφασης

Δημήτριος Κυριτσάκης

Νικόλαος Νικολαΐδης

Η Γραμματέας

Παρασκευή Α. Ζαχαριά